

บุคคาเก็ชว จันทร์

ไม่ว่าเธอใคร่ได้สิ่งใด แม้ดวงจันทร์และดวงดาว
เขาคว่ามาไว้ในมือเธอ

คามิเลียสซิมพู

บุคคลิย จันทร

คามิเลียสีชมพู

มนุษย์สร้างคำพูดขึ้นมา ชีตเขียนถ้อยคำลงบนแผ่นดินเหนียว ผืนหนัง ไม้ไผ่ และกระดาษ...

การค้นพบกระดาษและการพิมพ์ ทำให้หนังสือมีรูปลักษณะที่พกพาได้สะดวก และเผยแพร่ไปในวงกว้างอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนในประวัติศาสตร์ การพิมพ์ช่วยสถาปนาภาษาของแต่ละชาติให้มั่นคง ช่วยให้ภาษาของสามัญชนแพร่หลาย ทำให้คนอ่านออกเขียนได้เพิ่มสูงขึ้น และขยายวงกว้างออกไปนอกวงผู้นำและนักบวช

และแท้จริงแล้ว การพิมพ์หนังสือคือการเปลี่ยนแปลงอย่างถึงรากถึงโคน ทั้งทางความคิดและสังคม

รื่นรมย์ทุกจังหวัดรัก

นาคาเกี่ยวจันทร์

โดย คามิเลียสีชมพู

ราคา 335 บาท

ลำดับที่ 490

ISBN 978-616-00-4748-2

พิมพ์ครั้งแรก : กุมภาพันธ์ 2566

พิมพ์โฆษณาครั้งนี้ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมายแล้ว

© สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. 2558

ไม่อนุญาตให้สแกนหนังสือ หรือคัดลอกเนื้อหาส่วนหนึ่งส่วนใดเพื่อสร้างฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากสำนักพิมพ์และเจ้าของลิขสิทธิ์แล้วเท่านั้น

เจ้าของ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา : บริษัทสถาปนบุ๊คส์ จำกัด

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร/บรรณาธิการอำนวยการ : วรพันธ์ โลกิตสถาพร กรรมการผู้จัดการ : ดร. สุภัคชญา โลกิตสถาพร

ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ/บรรณาธิการบริหาร : เจติยา โลกิตสถาพร รองบรรณาธิการบริหาร : วสันต์ พร้อมมิตรญาติ

ผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร : อูมาพร สกุลบัณฑิต หัวหน้ากองบรรณาธิการสำนักพิมพ์ : ศรัณย์รัชต์ เชียงไกรเวช

หัวหน้ากองบรรณาธิการสร้างสรรค์ : พัชรี แต่แดงเพชร หัวหน้ากองบรรณาธิการคิดสรรนวนิยาย : พัชราพร บุญสูง

ผู้จัดการฝ่ายขาย : กิ่งแก้ว ลิกชะไชย

บรรณาธิการเล่ม : พัชรภรณ์ ดิษฐะบำรุง

ภาพปก : Cucallia & Merlinine ออกแบบปก : สุพิน มาลัยทอง จัดรูปเล่ม : นิพนธ์ เลิศชัยศิริสกุล

สถาปนบุ๊คส์

จัดจำหน่ายทั่วประเทศโดย บริษัทสถาปนบุ๊คส์ จำกัด

18 ซอยลาดปลาเค้า 63 ถนนลาดปลาเค้า แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220

โทรศัพท์ 0 2940 3855-6 โทรสาร 0 2940 3970

กองบรรณาธิการ : spbbooks@hotmail.com ฝ่ายสำนักงาน : info@satapornbooks.com

กองบรรณาธิการคิดสรรต้นฉบับ : satapornbooks.editor@gmail.com

www.satapornbooks.com

หากท่านผู้อ่านพบหนังสือไม่ได้มาตรฐาน เช่น หน้ากระดาษสลับกัน หน้าขาดหาย การเข้าเล่มไม่สมบูรณ์

สำนักพิมพ์ยินดีรับผิดชอบเปลี่ยนหนังสือเล่มใหม่ให้ท่าน

โปรดติดต่อและส่งหนังสือคืนพร้อมระบุรายละเอียดการชำรุดไปตามที่อยู่ด้านบน

หรือโทร. 0 2940 3855-6 ต่อ 41

สำนักพิมพ์นี้เป็นสมาชิกสมาคม
ผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือ
แห่งประเทศไทย

คำนำนักเขียน

สวัสดิ์ค่ะ ฉัน คามิเลียสึมพู หลังจากที่เรารู้จักกันใน มันทราสมิง ดวงใจไวษวาทะ และ ไพลินนิลกาฬ ไปแล้ว วันนี้เรากลับ มาพบกันอีกครั้งใน นาคาเกี้ยวจันทร์ อีกหนึ่งในจักรวาลของฟอปปูสมิง ตาไฟ แต่แม้จะเป็นจักรวาลเดียวกัน แต่เนื้อเรื่องก็ดำเนินอยู่ในช่วงเวลาที่แตกต่างกันนะคะ นาคาเกี้ยวจันทร์ จึงเป็นนิยายแนวพีเรียด เรื่องที่ 2 ขอคามิเลียสึมพูค่ะ

สำหรับเนื้อเรื่องใน นาคาเกี้ยวจันทร์ นั้นจะดำเนินอยู่ในช่วงราว พ.ศ. 2400 เป็นช่วงที่มีการทำป่างไม้ แต่ก็ยังไม่ถูกควบคุมโดยสยาม ทั้งหมด เนื้อเรื่องจึงจะดำเนินไปในแบบวิถีชีวิตของชาติพันธุ์ต่างๆ ที่อาศัยอยู่ร่วมกันในป่างไม้ค่ะ เพราะฉันชอบกลิ่นอายของนิยายแนว เข้าป่าล่าสัตว์มากๆ แม้ในเรื่องจะไม่ได้ลงลึกถึงรายละเอียดการล่าสัตว์ แต่การบรรยายฉากในป่าทำให้รู้สึกเหมือนตัวเองยืนอยู่ท่ามกลางหมู่แมกไม้ แม้ในความเป็นจริงการเดินทางป่าอาจไม่ได้สบายแฉกเช่นในนิยาย ก็ตาม

ในส่วนขอเนื้อเรื่องเองฉันสอดแทรกอะไรหลายๆ อย่างเข้าไป ทั้งความเชื่อ วิธีเอาตัวรอดในชั้นพื้นฐาน นิสัยใจคอและความเชื่อ พื้นฐานของคนล้านนาสมัยเก่า แนวความคิดดั้งเดิมของล้านนาที่ให้ความสำคัญกับผู้หญิง เป็นสังคมที่ผู้หญิงเป็นใหญ่โดยแท้จริง ก่อนจะถูกลดบทบาทลงในภายหลังค่ะ แต่ที่ขาดไม่ได้เลยในนิยายของคามิเลียส์ชมพูคือ เรื่องเกี่ยวกับ ‘ความรัก’ ค่ะ ผลิบานได้ทุกที่ ไม่ว่าจะปรางไม้ ไนป่า หรือแม้กระทั่งผาน้ำตก

อีกสิ่งหนึ่งที่ฉันชื่นชอบเกี่ยวกับ *นาคาเกี้ยวจันทร์* คือ ‘อาศรัยต’ ที่พระเอกของเรื่องนั่นเองค่ะ ฉันชอบทั้งการออกแบบรูปร่างหน้าตาของพญานาค และความเชื่อที่พญานาคเห็นอนันต์ไม่เพียงแค่ว่ายน้ำได้ แต่ยังอาศัยอยู่ในป่าเขา และบางครั้งกลายเป็นส่วนหนึ่งของผืนโลก และด้วยความที่ฉันชื่นชอบเรื่องราวเกี่ยวกับ ‘เศษชะนาค’ เป็นพิเศษ ฉันจึงยกเศษชะนาคให้เป็นต้นตระกูลของอาศรัยตค่ะ

มาถึงตอนนี้ฉันเองก็ยังคงหวังว่า *นาคาเกี้ยวจันทร์* จะเป็นนิยายอีกเรื่องหนึ่งที่ทำให้คุณๆ ของฉันประทับใจ และเป็นนิยายหนึ่งในดวงใจของใครหลายๆ คน ต้องขอยืนยันคำเดิมว่า ฉันไม่สามารถก้าวมาถึงจุดนี้เพียงลำพัง หากไม่มีทุกคนคอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจขอบพระคุณคุณๆ ทุกท่านมากเลยค่ะ

ขอขอบคุณแม่จ๋า พ่อไฟที่ทำให้ฉันเกิดมาเป็นตัวฉันเอง เลี้ยงดูให้ฉันเติบโตในแบบที่ฉันเป็น ขอขอบคุณพี่จิว ดวงใจของฉันที่คอยอยู่เคียงข้างกันตลอดเวลา คอยเติมกำลังใจและเคียงข้างกันไม่เคยห่าง คอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องความเชื่อ เรื่องเล่าต่างๆ ขอขอบคุณครอบครัวของฉัน พี่คราญ พี่คิด หลานๆ ของฉัน กอล์ฟ กี้ แยม ที่ขาดไม่ได้เลยคือ พี่สาว คุณอ้อ คุณเม พี่ๆ บ.ก. สถาพรบุ๊คส์ที่ให้โอกาสฉันได้ตีพิมพ์ *นาคาเกี้ยวจันทร์* กับทางสำนักพิมพ์ค่ะ

สุดท้ายนี้หวังว่าเราจะได้พบกันใหม่ในเรื่องถัดๆ ไป หรือหาก

ใครสนใจติดตามข่าวสารต่างๆ ของคามิเลียสีชมพู แวะเข้ามาทักทาย
กันที่เฟซบุ๊ก 'นักเขียน คามิเลียสีชมพู' กันได้นะคะ ฝาก *นาวา
เกี่ยวจันทร์* ไว้ในอ้อมอกอ้อมใจด้วยค่ะ

ด้วยรักและเคารพ
คามิเลียสีชมพู

ศรีอยุธยา

1

คัมภีร์นงเง

อาการโงกเงกโงนเงนราวหกชั่วโมงทำให้รู้สึกเบื่อหน่าย และคลื่นเหียนชวนอาเจียน หากไม่เสียดายข้าวเหนียวกับไข่ปามของ มิเมะ พี่เลี้ยงสาวชาวมอญที่แหกข้อต่าตีขึ้นมาทำกับข้าวให้ตั้งแต่ไถ่ยังไม่ขึ้น เธอคงสำรวจจนหมดได้หมดพุงแล้ว ไม่นับที่มีเมต้องตื่นมาก่อไฟ ตั้งเตาทำไข่ปามหอมๆ ให้แม่หญิงที่หล่อนรักเสียดยิ่งกว่าชีวิตตัว ให้ได้ อิ่มท้องแทนการกินปลาแห้งและเนื้อเค็มๆ แข็งๆ ไร้รสใด นอกเสียจากรสเค็มจนขม โชคดีของมิเมะที่พวกบ่าวหลามข้าวเหนียวไว้ให้ในกระบอกไม้ไผ่เรียบร้อยแล้ว

เจ้าของริมฝีปากอิมสี่ชมพูหวานถอนหายใจเป็นครั้งที่ 28 แล้ว หากมิเมะนับไม่ผิด แม่หญิงของหล่อนเหตุใดจึงไม่ยอมพักสายตาทิศทางเบื้องหน้าเสียที ทั้งๆ ที่ตลอดสองข้างทางที่ผ่านมาเต็มไปด้วย ต้นไม้ใหญ่ ไร้สีสันใด นอกจากสีเขียวสด น่าเบื่อ ไม่เหมือนในเวียงที่มีอะไรให้ตื่นเต้นและน่าสนุก ทั้งการเดินทางไปเลือกซื้อผ้าสีสันสดสวย อาหารการกินหลากหลาย เครื่องประดับ ดูเหมือนมิเมะจะติดชีวิตชาวเวียงจนลืมนึกไปแล้วว่าก่อนหน้านั้นหล่อนเป็นเพียงลูกไพรที่ร่างกายอ่อนแอและถูกทิ้งไว้ให้ตายกลางทุ่งนา เเคราะห์ดีที่มีคนไปพบเข้าและพาตัวมายังบ้านของแม่หญิงเกี้ยวจันทร์ มิเมะจึงได้เติบโตขึ้นเป็นสาว

ชาวเวียง

ต้นไม้ใบเขียวแผ่กิ่งก้านสาขาดั่งมือหนาที่ครอบคลุมผืนป่าใหญ่
แห่งนี้เอาไว้ บังแสงแดดในยามสายโแดงให้พอลอดผ่านช่องเล็กๆ
ระหว่างใบสักใหญ่ ทาบกับใบตะแบกกลมรีที่ปรกอยู่เหนือหัว น้ำค้าง
หยดเล็กๆ หยาดเหมะลงเหนือกุบหรือประทุนไม้ไผ่ที่สานขึ้นเป็นโดม
โค้งเหนือแห่งที่นั่งบนหลังช้าง ไม่แปลกใจเลยที่คนนั่งจะรู้สึกโง่งง
เพราะช้างตัวมหึมาเดินขึ้นเขาลงห้วยคงไม่นุ่มนวลเท่ากับเกวียนที่วิ่ง
บนทางเรียบ

“นั่นดอกอะไร” สาวชาวเวียงถามพี่เลี้ยงเสียงหวาน

“อ้ายเมา! ดอกนั้นดอกอะไร” มิมาร้องถามความขงช้างชาวขมุ
อีกต่อหนึ่ง

“ดอกเอ็ง (เอ็ง)” อ้ายเมาว่า ชายหนุ่มมุ่งส่องไหมลายตาราง
หันมองดอกไม้เล็กๆ ที่เกาะเกี่ยวลำต้นหนาของต้นสักใหญ่ ป่าหนาที่
เต็มไปด้วยมัดกล้ามแข็งแรงห่มผ้าตุ้ม¹ไว้ เพราะไม่ว่าอากาศจะร้อน
หรือหนาวเหน็บเท่าใด ชาวขมุก็ไม่ยอมใส่เสื้อ มีก็แต่ผ้าตุ้มผืนหนา
เท่านั้นที่ใช้ห่มคลุมกายที่เต็มไปด้วยรอยสัก

“ดอกเอ็งอะไร” หญิงสาวชาวเวียงเร่งถามต่อก่อนช้างใหญ่จะ
เดินผ่านดอกไม้งามดอกนั้นไป

“อ้ายเมา! ดอกเอ็งอะไร” มิมาเร่งถามต่อ

“ดอกเอ็งดอย” ความขงหนุ่มหน้าใสตอบอย่างไม่ใส่ใจคำถามนัก
อาจเพราะไม่รู้จักรากกล้วยไม้ดอกน้อยนั้น มีชื่อเสียงเรียงนามว่าอะไร
เพียงแต่ตอบให้พอไม่ขัดใจแม่หญิงชาวเวียง ลูกหลานสะต๋วยหรือ
เศรษฐีผู้มีอันจะกินในเวียงใหญ่ มิวายจะถูกถีบหัวส่งกลับบ้านป่าบ้าน
ห้วยพร้อมกับรอยหวายกลางแผ่นหลัง

---

¹ ผ้าคลุมไหล่ในฤดูหนาวของชาวเหนือ แต่ก่อนนิยมใช้ผ้าฝ้าย เรียกอีกชื่อว่าผ้าตุ้ม

เสียงนกกระจ่างร้องคลอบรรยากาศอันเงียบสงบแทรกเสียงแมลง และเสียงสัตว์มากมายที่เร้นกายอยู่ตามป่าเขา กังวาลน้อยใหญ่ส่งเสียงเล็กแหลมอยู่ไกลๆ ท่ามกลางมวลหมู่ดอกไม้บานานานาที่แย้มกลีบเบ่งบานอวดโฉมสะคราญให้ความสุขชายเด็ดชมตามอำเภอใจ ช้างหนุ่มยืนงวงยาวลิดดอกเอื้องสวยให้แก่นายมัน ก่อนอ้ายเมาควาญหนุ่มจะยอมมือ ส่งมันให้มิเมเพื่อมอบต่อไปยังเธอ

มิเมรีบรับมันเอาไว้ พลันเข็ดกลีบดอกหนาอวบลงกับตีนขึ้นสี่สัดของตัวเอง ก่อนจะส่งให้แม่หญิงที่นั่งเคียงข้างกัน ด้วยความเชื่อแต่โบราณว่าด้วยไสยศาสตร์และเวทมนตร์คาถา ดอกไม้บานานานาหากได้รับมาจากชายใด ควรแน่ใจเสียก่อนว่าไม่ถูกเสกเป่าด้วยอาคม มิวายจะต้องมนตราหลงเสน่ห์หาของชายที่ไม่ได้หมายปอง ยิ่งกับลูกหลานสะต๋วยผู้มีอันจะกินด้วยแล้ว ยิ่งต้องระแวงระวังมากขึ้นไปอีก

“แดงเหมือนแก้มแม่หญิงเลยเจ้า แต่บ่หอม” มิเมออกความเห็นเกี่ยวกับดอกไม้สวย

มือเรียวขาวจับก้านดอกจืดปลายจมูกกระจิวของเธอหน่อยๆ มันเป็นดังคำมิเม แม้ดอกเอื้องดอกนี้จะงดงามสักเพียงใด แต่กลับไร้กลิ่นหอม ไม่เหมือนเก็ดทะหวาหรือพุดซ้อนหน้าเรือนที่ชาวหอมรัญจวนดอกเอื้องงามถูกบักแถมไว้กับเรือนผมยวาทที่เกล้าวิดว่อง²ไว้เหนือหัว ในขณะที่นิ้วมือเรียวเล็กเกี่ยวปอยผมเส้นน้อยๆ คล้องลงกับใบหูตัวก่อนจะนั่งกุมมือพี่เลี้ยงเธออีกครา

มือเรียวของเธอเคยมีไว้จับเพียงผืนผ้าแพรพรรณ เลือกสรรฝ้ายงามและชิ้นสวย ยามนี้มือเรียวนุ่มนวลอย่างผู้ไม่เคยตรากตรำลำบาก ต้องกำมือแห่งหยาบของพี่เลี้ยงไว้แน่น มือเธอเย็นเฉียบและเปียกชุ่มไปหมด เพราะจำต้องเก็บอาการไม่ดีไม่งามเอาไว้ แม้จะพะอืดพะอม

---

² ทรงผมมวยสูงที่ตั้งปอยผมเป็นวงอยู่กลางมวย

สักเพียงใดก็ตาม

“อ้ายเมา ขอบใจเน้อ” แม่หญิงคนงามเอ่ยเสียงหวาน ทำเอาความขุ่นมอดเขินอายหน้าแดงไม่ได้ จำต้องรีบหันหน้าหนีและใส่เท้าให้ข้างเดินตามข้างเชือกหน้า ก่อนคาราวานข้างม้าจะล่าช้าไปมากกว่านี้

มันเป็นความจริงที่ว่าแม่หญิงล้านนาเป็นใหญ่มาแต่ปางบรรพ์เพียงขึ้นนิ้วสั่งชายก็ได้ตามใจตน ยิ่งกับตระกูลสะควยที่รำรวยจากการค้าข้าว คำฝ้าย และทอดผ้า มีชายเป็นแรงงานหลักทำนา มีแม่หญิงเป็นคนขับเคื่อน จึงไม่น่าแปลกเท่าไรที่ตระกูลของแม่หญิงผู้นี้จะนั่งเรือและขี่ช้างเข้าป่าแทนการใช้ม้าหรือวัว

ดวงตากลมสีน้ำตาลอ่อนของหญิงสาวมองออกต้นสักมึนมาสองข้างทางขนานทางข้างแคบๆ สลับสับหว่างไปกับต้นตะเคียนลำใหญ่ เสียงสอแบบของต้นไม้ใบหญ้าเบื้องล่างดังขึ้นตามจังหวะย่างเดินของข้างนับสิบเชือกแทรกเสียงแผดดังของโซลข้างเป็นระยะๆ ครั้นก้าวเข้าใกล้บริเวณลำธาร เสียงเซ็งแซ่ของนกและสัตว์นานาพลันดังขึ้นให้ได้ยินเคล้าเสียงเอี้ยดอาดของไม้ซางและไม้บงที่เสียดสีกันไปมา ยิ่งเข้าใกล้ลำธารเท่าใดก็จะเห็นไม้ทั้งสองชนิดได้มากขึ้นเท่านั้น

“มิเม อิกนันเท่าใดกว่าจะถึง”

ครั้นนายเหนือหัวถาม พี่เลี้ยงสาวถึงกับสะดุ้งโหยง ด้วยหล่นกักรู้ไม่ ว่าเมื่อใดคาราวานจะเดินทางถึงปางไม้ใหญ่ของนายห้างต้นฉว พ่อเลี้ยงชาวพม่าที่บัดนี้มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าปางไม้ของบริษัทอังกฤษ รับผิดชอบที่จัดการดูแลตั้งแต่ขั้นตอนการสำรวจป่าไม้ การตัดตีตรา และลำเลียง ว่ากันว่าพ่อเลี้ยงชาวพม่าผู้นี้ได้รับความไว้วางใจจากนายฝรั่งให้ดูแลกิจการปางไม้ในเขตนี้ทั้งหมด โดยไม่ต้องมีเจ้าหน้าที่คนอื่น ๆ คอยกำกับ เพราะเคยร่วมงานกันมาตั้งแต่ปางเก่าฝั่งพม่าแล้ว

“อ้ายเมา! อิกไกลก่อ (อิกไกลไหม)” มิเมรีบตะโกนถาม

“บ๊าย” อ้ายเมาตอบ พลังชะงักหันมามองเลียบลำธารใส ยอด
โขดหินปริ่มน้ำพอทำให้ทราบระดับน้ำในลำธารสายเล็ก เสียงซัดซ่า
ของสายน้ำดังมาจากฝายน้ำล้น

ดวงตาสีดำสนิทของอ้ายเมาจ้องฝายเล็กที่ทอดตัวกั้นน้ำอยู่
ไกลลิบตา มันก่อขึ้นโดยแรงคน ใช้วัสดุที่พอหาได้ในละแวกอย่างก้อน
หิน กิ่งไม้ กั้นไว้เพื่อเพิ่มระดับน้ำตอนบนให้สูงขึ้น เสียงซ่าของน้ำที่ล้น
ลงจากฝายดังแทรกเสียงแผดดังของซังอีกโขลงหนึ่งที่อยู่กินยังปางมา
ก่อนหน้านี้ เสียงนั้นดังมาจากต้นน้ำ ทำให้มิเมและแม่หญิงประหลาด
ใจ

“แม่หญิง! ดูเจ้า! ดู!” สาวชวามอญผู้ตื่นตื่นกับสิ่งที่เห็นชี้ไม้
ชี้มือไปยังซุ้มประตูใหญ่ ทว่าในสายตาของผู้เป็นนายแล้วมันดูเหมือน
ทอนไม้ไผ่ที่พาดโน้มเข้าหากันเสียมากกว่า มีเพียงตาแหลวหรือเฉลว
ใหญ่ที่แขวนไว้เหนือโดมนี้เท่านั้นที่พอทำให้รู้ว่ามันเป็นทางเข้าของ
สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง

“ถึงแล้วเจ้า! ถึงแล้ว!” มิเมเขย่าแขนเรียวของผู้เป็นนายเบาๆ
เพราะการเดินทางอันแสนน่าเบื่อตลอดเจ็ดวันเจ็ดคืนบนเรือล่องแม่น้ำ
กับอีกหกชั่วโมงบนหลังซังใกล้จบลงแล้ว

ผู้เป็นนายหล่อนถอนหายใจโล่งอกที่เดินทางมาถึงปางไม้ของ
นายห้างต้นฉเวเสียที แม้จะยังไม่ถึงปางดี แต่พื้นที่ที่ถูกปรับให้เรียบก็
พอทำให้รับรู้ได้ว่าอีกไม่นานเธอก็จะหลุดพ้นจากสภาพไพร่โง่งมนี่
ดวงตากลมสีน้ำตาลอ่อนสุกสว่างเมื่อหญิงสาวทอดตามองบ้านเรือน
ไม้บัวหลังเล็กๆ ที่เรียงอยู่ตามหมู่แมกไม้ฝั่งตรงข้ามกับลำธารใส เรือน
หลังน้อยดูบางตาก่อนเริ่มหนาแน่นเมื่อใกล้เขตที่พัก

“ไหนบอกบ้านพักปางไม้ ไหว้โตอย่างกับหมู่บ้านนะ” หญิง
สาวถามอย่างสงสัย ด้วยก่อนหน้าเธอคัดค้านหัวหน้า จะไม่ยอมมา
กับพ่อเสียให้ได้ ต้องให้ตาร้องขออ้อนวอน ‘เกี้ยวจันทร์’ หลานสาว

คนนี่จึงยอม

ขึ้นชื่อว่า ‘เกี้ยวจันทร์’ โฉมละคราญแห่งเวียงเชียงใหม่ ลูกสาวตระกูลส่วยที่แม่แต่เจ้านายระดับสูงยังต้องเกรงใจ ด้วยครอบครัวเธอเป็นแหล่งทุนชั้นดีให้เหล่าชนชั้นสูง เป็นตัวกลางในการขับเคลื่อนระบบการค้าขาย ยิ่งตระกูลเธอร่ำรวยมากขึ้นเท่าใด เงินที่เจ้าขุนมูลนายได้รับก็จะมากขึ้นเป็นเท่าทวี ทั้งหมดนี้อาจต้องยกความดีความชอบให้แก่ผู้เป็นยาย ด้วยแกเป็นหญิงแกร่งและฉลาด ประกอบกับสังคมผู้หญิงเป็นใหญ่มาช้านาน เหล่าพ่อบ้านจึงเป็นได้เพียงแรงงานให้ตระกูลเธอเท่านั้น

ไม่เว้นแม้แต่พ่อของเธอ หนุ่มใหญ่ผู้มาจากเมืองสยาม แรกเริ่มเดิมทีก็เป็นเพียงชายธรรมดาไร้ศถาบรรดาศักดิ์ แรกๆ นั้นพ่อก็เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงให้ครอบครัวได้ดีอยู่ ทว่าเมื่อเวลาผ่านไปไม่ถึงขวบปี แรงจวบจอบจับขวานเริ่มไม่มี ทำดีได้แต่ใช้สิ้นเลียบ่อยไปทั่วเสียจนยายออกปากไล่ออกจากเรือน แยกไปนอนยังเรือนเล็กท้ายสวน เกือบจะถูกเฉดหัวออกจากตระกูลอยู่รอมร่อ โชคดีของแกที่บังเอิญไปช่วยเหลือหนุ่มชาวพม่าคนหนึ่งให้รอดตาย ซึ่งมารู้ในภายหลังว่าเขานั้นเป็นถึงคนสนิทของพวกฝรั่งดั่งซอ ก็พ่อเลี้ยง ‘ตันฉว’ เจ้าของปางไม้ใหญ่แห่งนั้นแล

“ตอนแรกข้าเจ้าก็คิดว่าจะต้องออกมาอยู่ในห้วยในดอย นอนกลางดินกินกลางทราย ตกอกตกใจหมดเจ้า” มิเมเอ่ยกับแม่หญิงคนงามอย่างตื่นเต็นในที มือเล็กๆ ของมิเมคว้าผ้าคลุมผืนงามห่มบ้าง ของแม่นายน้อย ก่อนจะนั่งขีดหน้าขีดตา วางทำยิ่งกว่าแม่หญิงของหล่อนเสียอีก

คาราวานช้างใหม่ก้าวเข้าสู่เขตปางช้างที่แยกออกจากเขตบ้านพักแรงงานป่าไม้ เริ่มทยอยขนข้าวของและสิ่งร่างามให้ลงจากแพ่งใหญ่ มิเมพี่เลี้ยงชาวมอญคอยประคองนายเหนือหัวของหล่อนให้ลงถึง

พื้นดินโดยสวัสดิภาพ พลังกันไม่ยอมให้หนุ่มใดแตะต้องตัวเกี่ยวจันทร์ มิวายจะผิดผีไปเสียหมด หากผีปู่ย่าของแม่หญิงเกี่ยวจันทร์รับรู้ คงได้ ปีบคอหล่อนตายตกไปตามพวกแกเป็นแน่แท้เชียว

“ว่าอย่างไร เลี้ยว (เพื่อน)!” ชายในชุดเสื้อผ้าฝ้ายสีขาวทักทาย สหายตนเสียงก้องกังวาน แกสวม ‘เสื้อแต่กบุง’ อย่างชาวไทใหญ่ เสื้อผ้าฝ้ายผ้าหน้าแขนกระบอก ติดกระดุมผ้าห้าคู่เรียงลงกลางลำตัว กำยาล้ำสัน นุ่งคู่กับโสร่งขาว เคียนหัวด้วยผ้าขาวผืนยาว สวมรองเท้า ฝ้ายสีดำแบบเรียบง่าย เครื่องแต่งกายแตกต่างจากเหล่าความขี้ขางและ ไพร่แรงงานคนอื่นๆ อยู่มาก ราศีของชาวไทใหญ่นั้นดูได้จากเสื้อผ้า อารมณ์ ด้วยเป็นเศรษฐีผู้ร่ำรวยจากหน้าที่การงานของตน เสื้อผ้าที่ สวมจึงเป็นผ้าฝ้ายชั้นดีราคาแพง

“เป็นอย่างไรเกี่ยวจันทร์ เดินทางลำบากก่อ” ชายรูปร่างสูง ใหญ่หันมาทักทายหญิงสาววัยสิบแปดปีด้วยสีหน้าเป็นมิตร หน้าตา ของแกคมเข้ม แต้มคิ้วดกดำหนา ไบหน้าไว้ร้วรอยต่างจากบุรุษสยาม อายุรุ่นราวคราวเดียวกันอย่างพอเธอ ที่แม้อายุอานามจะเพียงสี่สิบปี ปลายๆ ทว่าหน้าตากลับดูคล้ายคนแก่เฒ่า อาจเพราะฤทธิ์สุราและ ฝิ่นที่สูบอยู่เป็นประจำ

“ขึ้นชื่อว่าเดินทาง คงหาความสุขสบายเหมือนอยู่บ้านไม่ได้ หรอกเจ้า แต่การเดินทางราบรื่นดี มีเมาหัวบ้าง แต่นั่งไปสักพักก็ชิน เจ้า” เกี่ยวจันทร์ตอบตามตรง ทำเอาคนเป็นพ่อรู้สึกเสียหน้าที่ลูกสาว ตอบเช่นนั้น ดวงตาเล็ๆ ของพ่อจ้องเขม็งมายังเธอเชิงต่อว่าให้เจียบบ ปากลง

ทว่านายห้างปางไม้ดูจะชอบออกขอบใจในคำตอบ ยื่นหัวเราะ หัวให้ กุมท้องขาอย่างชื่นชมในคำพูดคำจาของเธอ

“ช่างเจรจาดี เฮาชอบ” นายห้างออกปากชม “ปะ ขึ้นไปกินน้ำ กินท่าบนเรือนใหญ่ก่อน ลุงมีขนมฝรั่งให้กินเยอะเชียว” แกว่าพาลาง

โอบป่าเพื่อนรักแน่น ตบอยู่สองสามคราเชิงปรามให้ใจเย็นลงเสียก่อน ด้วยหน้าตาของสหายรักผู้มีบุญคุณนั้นนับดูบึ้งบึ้งมึงทิ้งเสียยิ่งกว่ายักษ์ขมูชี

นายห้างปางไม้เดินนำแขกข้ามสะพานไม้ใหม่ไปยังอีกฟากของลำธารใส เกี้ยวจันทร์ มิเม และเหล่าข้าไทติดตามไปด้วยเป็นขบวน หอบหิ้วเอาหีบผ้าและข้าวของต่างๆ นานาที่พกติดตัวมามากมาย ด้วยผู้เป็นพ่อแฉ่งแก่เธอแล้วว่า ทั้งสองจะอาศัยอยู่ยังปางไม้แห่งนี้เป็นเวลาสามเดือน ตามคำเชื้อเชิญของนายห้างต้นฉว

“เป็นอะไร มิเม” ตอนนั้นเองที่แม่หญิงถามพี่เลี้ยงด้วยเห็นว่าสีหน้าของหล่อนเต็มไปด้วยรอยยับย่นอย่างคนเคร่งเครียด

“ข้าเจ้ากลัวเจ้า กลัวแม่หญิงของข้าเจ้าจะต้องนอนเฮือนไม้บัว” มิเมกระซิบบอกด้วยเสียงอันแผ่วเบา สายตาซอกแซกของหล่อนพยายามมองหาเรือนใหญ่ในละแวกเท่าใดก็ไม่พบ มีแต่เรือนเครื่องผูกหรือเรือนไม้บัวที่สร้างและขัดขึ้นจากไม้ไผ่ เป็นเรือนแบบง่ายๆ เพราะการทำปางไม้นั้นอย่างมากที่สุดก็เพียง 10-15 ปี การจะทำเรือนไม้สักหลังใหญ่คงเปลืองไม้เปลืองเวลาไปเปล่าๆ

“เป็นอย่างนั้นเราก็จะกลับ จะให้เราอยู่ตั้งสามเดือน เรียบนอนหรือเรือนไม้บัว” เกี้ยวจันทร์แฉ่งต่อพี่เลี้ยงด้วยเสียงที่เบาลงกว่าปกติเพียงนิด

ทว่าครั้นก้าวลงจากสะพานข้ามลำธารใหญ่ นายห้างปางไม้ชาวพม่าผู้นี้กลับพาพ่อของเธอขึ้นไปยังเนินดินฝั่งซ้ายมือ แทนที่จะเดินเลี้ยวขวาไปยังบริเวณที่ตั้งของเรือนไม้บัว เจ้าของดวงตากลมสีน้ำตาลอ่อนหันสบตามิเมอย่างฉงนสงสัย ชายเจ้าของที่ทางกว้างใหญ่ก็ปล้นก้าวพาอาคันตุกะจากเวียงเชียงใหม่เดินขึ้นเนินไปยังเขตที่ปักปางไม้ฝั่งเจ้าฝั่งนาย ผ่านซุ้มประตูโขงสักซุ้มเกาะสลักลวดลายไว้งดงามวิจิตรดูเหมือนกับว่าสถานที่เบื้องหน้านี้เป็นคุ่มของเจ้าหลวงต้นฉวมากกว่า

จะเป็นปางไม้ของนายห้างต้นฉเวชาวพม่าเสียอีก

“บ้านหรือคุ่มเจ้า...หลังใหญ่ขนาด” มิเมยังคงกระซิบกระซาบ

“เจ้าที่ไหนจะมาอยู่ป่าอยู่ดอย” แม่นายน้อยกระซิบตอบ “กลัว

จะเป็นคุ่มปะหล่องต้องสูญเสียมากกว่า”

เกี่ยวจันทร์หัวเราะคิกคัก ทว่ามือเล็กๆ ของมิเมกลับรีบป้อง
ปรามแม่หญิงไว้ทันควันด้วยเป็นคำพูดดูถูกเฉียดฉันท์ชาวป่าชาวดอย
ใครได้ยินเข้าจะหาว่าแม่นายน้อยเธอชอบดูถูกดูแคลนคน ปะปล่อง
นั้นหมายถึงเผ่า ‘ปะหล่อง’ หนึ่งในกลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพลงมาจากจีน
อาศัยอยู่ยังพื้นที่สูง เช่นเดียวกันกับตองสูที่อาศัยอยู่ทางเหนือของพม่า
อีกอย่าง ไม่รู้ว่าในปางแห่งนี้จะมีเหล่าปะปล่องตองสูอยู่ด้วยหรือเปล่า

“บดีเจ้า เดี่ยวใครมาได้ยินเข้า มันบ่งาม” มิเมร้องปรามแผ่ว
เบา แต่แม่หญิงกลับยังหัวเราะชอบใจไม่เลิก

“แม่หญิง!~” มิเมย่ำสองเท้าอย่างโยเย ด้วยแม่นายน้อยคนงาม
เลือกจะไม่ฟังคำทัดทาน

เมื่อละสายตาจากแม่หญิงคนงาม ดวงตากลมของมิเมก็ถึงกับ
เบิกขึ้นทันควัน เพราะยิ่งเข้าใกล้สิ่งก่อสร้างมีหิมาที่ตั้งตระหง่านอยู่เนิน
ใหญ่เบื้องหน้าเท่าใด มันก็ยิ่งใหญ่โตโอฬารอย่างไม่เคยพบเคยเห็น
เรือนรับรองหลักทำขึ้นจากไม้สัก มุงหลังคาด้วยแป้นเกล็ดเฉกเช่นเดียวกับ
เรือนไม้ปะเกาทั่วๆ ไป ทว่าหลังใหญ่กว่าเรือนกาแลที่เชียงใหม่เสีย
อีก ตัวเรือนใหญ่เป็นเรือนสองชั้น ยกพื้นเตี้ยๆ มุงหลังคาทรงปั้นหย่า
หันหน้าเข้าลำธารใส ชั้นบนบริเวณมุขนั้นถูกใช้เป็นที่องรับแขก กั้น
ด้วยไม้ฉลุที่เรียกกันว่าลายขนมบั้งซิง มีโตะ เก้าอี้แบบฝรั่งไว้ต้อนรับ
แขกเหือบ แแบ่งพื้นที่ด้านหลังเป็นห้องทำงานของนายห้าง ส่วนชั้นล่าง
นั้นใช้เป็นอาคารสำนักงาน

ตัวเรือนหลังใหญ่เชื่อมกับอาคารอีกหลังหนึ่งด้วยทางเดินไม้สัก
มุงหลังคาคล้ายระเบียงคด เชื่อมอาคารสำนักงานเข้ากับเรือนยกสูง

ด้านหลัง เรือนหลังที่สองนี้เป็นเรือนนอนของนายห้างและครอบครัว ทั้งสองอาคารโอบล้อมด้วยสวนเล็กๆ และตั้งอยู่บนพื้นที่ที่มองเห็นการทำงานของคนปางได้อย่างชัดเจน ด้วยตั้งอยู่บนเนินสูง ด้านหลังติดกับภูเขา ด้านหน้าเป็นลำธาร ยิ่งไปกว่านั้นไม่มีแรงงานคนใดได้รับอนุญาตให้ขึ้นมาอาบน้ำหรือเล่นน้ำหน้าอาคารสำนักงานแห่งนี้ น้ำบริเวณนี้จึงใสกว่า เย็นกว่า และสะอาดกว่าฝั่งใต้สะพานอยู่มาก

“ใหญ่ขนาดนี้ ข้าเจ้าหลงทางแน่เลยเจ้า” สีหน้าของมิเมสคชื่นขึ้นมากโข หล่อนคงคิดว่าตัวนั้นจะได้นอนบนอาคารหลังใหญ่ แต่สำหรับเกี้ยวจันทร์ เธอมองตามกลุ่มบ่าวไพร่ของนายห้างที่ชนข้าวของสัมภาระมุ่งหน้าไปยังเรือนรับรองแขกหลังเล็ก มันตั้งอยู่ติดกับลำธารห่างกันเพียงไม่กี่วาเศษเท่านั้น ตัวเรือนเป็นเรือนหลังเล็กหากเทียบกับเรือนใหญ่ของนายห้าง ทว่ามันกลับโอ้อ่า และเป็นที่พักพอใจสำหรับแม่หญิงเกี้ยวจันทร์ผู้น้อยอยู่มาก อย่างน้อยที่สุดก็สมฐานะเธอ และไม่ต้องร่วมเรือนกับผู้ใด

2

ไอ้เงี้ยว

เท้าเรียวย่ำลงกับกระดุมไม้สักหนา ขนาดของมันกว้างพอจะรองรับฝ่าเท้าเล็กๆ ของหญิงสาวผู้มาจากแดนไกลได้อย่างสบายๆ ตัวเรือนสูงใหญ่อย่างเรือนพม่าจึงต้องใช้ความพยายามในการก้าวขึ้นไปด้านบน กว่าที่จะก้าวจากตีนกระดุมขึ้นไปถึงยังหัวกระดุมชั้นบนสุดเล่นเอาพี่เลี้ยงชาวมอญขาสั้นผับ ด้วยตัวเรือนสูงกว่าเรือนกาแลที่เชียงใหม่อยู่พอสมควรทีเดียว ครั้นก้าวถึงด้านบนสายลมเย็นก็พัดโชยปะทะแก้มอิม ริมฝีปากสีชมพูระเรื่อยิ้มหวานอย่างพอใจ ยอมรับนับถือในความใส่ใจของเจ้าของเรือนงาม เพราะตัวเรือนสะอาดสะอาดดี เครื่องเรือนหลายๆ ชิ้นที่บ้านในเวียงเชียงใหม่ไม่มี เรือนนี้มีให้ครบครัน

“หุย แม่หญิงเจ้า มีตั้งเตียงด้วยเจ้า! งามขนาด!” มิเม่นักสำรวจมือฉมังสอดเข้าไปดูเรือนนอนก่อนเป็นคนแรก มองสำรวจตรวจตราดูความสะอาดสะอาด และเครื่องเรือนสมัยใหม่อันแสนหรูหราที่ไม่เคยเห็นมาก่อนในชีวิต อย่างเตียงนอนสี่เสาหลังใหญ่แบบฝรั่ง ใกล้เคียงๆ กันมีโต๊ะเครื่องแป้งประดับคันฉ่องวงโตที่ฉลุลายเถาล้อมรอบกระจ่างบานใหญ่ แกะลายนกน้อยคู่หนึ่งเกาะอยู่เหนือวงกระจ่าง

“งามจนน่าแปลกใจ” เกี้ยวจันทร์ที่เดินตามมาเริ่มกวาดตามองรายรอบเรือนนอนของเธอ ทุกอย่างภายในห้องตกแต่งหรูหรา ผิดวิสัย

บ้านป่าเมืองดงที่ห่างไกลยิ่งนัก

ดวงตางามสีน้ำตาลอ่อนเหลือบมองจากก้นห้องขลุ่ยลายนกยูงตัวใหญ่ที่เกี่ยวพานรำแพนหางตั้งล่อตาล่อใจเธอ ให้ตกหลุมรักนกยูงหนุ่มตัวนี้ อีกทั้งภาพวาดบนผืนผ้าไหมที่รังสรรค์ลวดลายหงส์คู่อย่างมีนัยสำคัญ แม่หญิงคนงามได้เห็นถึงกับกำมือแน่น บัดนี้เธอรับรู้ถึงเหตุผลที่แท้จริงของผู้เป็นบิดาแล้ว การมาในครั้งนี้นของเธอหาใช่เพียงมาเที่ยวพักผ่อน หรือแวะมาเยี่ยมเยียนตามคำเชิญของนายห้างต้นฉเวไม่ ทว่าจงใจให้เธอมาดูตัวเสียมากกว่า

“มันบ่งายหรือก็พอ” เกี่ยวจันทร์กัดฟันกรอด ศักดิ์ศรีของสาวล้านนาชั้นเสียยิ่งกว่าสายเลือดทางพ่อ ในเมื่อตาของเธอแต่งเข้าเรือนยาย และพ่อเองก็แต่งเข้าเรือนแม่ เหตุใดกันเกี่ยวจันทร์ต้องแต่งเข้าเรือนชายอื่นที่เธอไม่พึงใจ เธอมีสิทธิ์เลือกและเธอเป็นผู้เลือกมาโดยตลอด

แม่หญิงเวียงไกลมองดูเรือนนอนใหญ่ของเธอที่แบ่งเป็นสองฝั่งด้วยฉากกั้นฉลุ กั้นขวางเธอกับมิเม่ให้นอนห่างกันอยู่ประมาณ 2-3 วาเศษ ผืนผ้าทอได้มีให้ใหญ่สำหรับใส่ข้าวของและแจกันดอกไม้ที่ประดับประดาไว้เอาใจสาวเซียงใหม่อย่างเธอ

“สุนคำ ถ้าเราจะอาบน้ำ เราจะอาบน้ำที่ใด” เกี่ยวจันทร์เอ่ยปากถามบ่าวรับใช้อีกคน หรือหากจะเรียกให้ถูกต้อง ‘สุนคำ’ เป็นบ่าวของนายห้างต้นฉเว รับคำสั่งจากนายเหนือหัวให้ดูแลเธอ

สุนคำเป็นสาวลาว แต่งกายด้วยชุดผ้าทอสีหม่น ทว่าใบหน้าขาวผ่องและเรือนผมยาวที่เกล้าไว้เหนือศีรษะนั้นดำสนิทเรียบแปล้หน้าตาสะอาดสะอ้านดี ที่สำคัญพูดจาสุภาพอ่อนหวาน ดูเหมือนพ่อและนายห้างต้นฉเวจะทำกรบ้านมาดี ดีเกินไปจนผิดพิรุณมากมาย

“มีน้ำตกละกิดแก้วน้อยอยู่ใกล้บ่ใกล้เจ้า ปกตินายหญิงจะขึ้นไปอาบน้ำที่นั่น” สุนคำตอบด้วยเสียงอันไพเราะ ริมฝีปากเล็กของ

หล่อนสั้นอยู่น้อยๆ หล่อนอาจถูกปลุกฝังมาว่าแม่หญิงชาวล้านนา
ผู้นี้สวก (ดู) เสียยิ่งกว่าเสีย เอาแต่ใจตัวเป็นที่หนึ่ง ใครทำอะไรไม่ถูกใจ
เธอก็มักจะถูกเขียนฎกโบายจนหลังแตกหลังลาย เช่นบ่าวไพร่ที่ถูกเจด
หัวให้ไปดูแลพ่อเธอ รอยแผลเป็นบนแผ่นหลังบางยังมีปรากฏให้เห็น
อยู่เลย

“แม่หญิงจะอาบน้ำเลยก่อนเจ้า สุนคำจะได้ไปจัดผ้าให้” สุนคำ
รีบเสนอ ด้วยหวังเกรงว่าจะถูกลงโทษหากทำอะไรผิดใจเธอ

“ยังบ่อาบ” แม่นายน้อยตอบในทันที “เราอยากออกไปเดิน
ดูตื้นอยู่แต่ในกุบมาเจ็ดวันเจ็ดคืน เราจะเป็นง่อยอยู่แล้ว”

เธอไม่เปิดโอกาสให้สุนคำได้ออกความเห็น แม่หญิงจากเวียง
เชียงใหม่พลันก้าวเดินออกไปด้านนอก มิเมที่เห็นจึงรีบรี้ตามไป เหล่า
ข้าไทบ่าวไพร่ทั้งหลายจึงวิ่งตามทันควัน

“แม่หญิงรอมิเมก่อนเจ้า! แม่หญิงจะไปไหน! เดี่ยวหลงทางหนา
เจ้า!” พี่เลี้ยงสาวรีบร้องบอก สาวเท้าลงกระไดเสียจนลื่นไปแล้วว่า
กระไดเรือนรับรองแขกหลังนี้นั้นสูงใหญ่เหลือเกิน กว่าจะรู้ตัวสองขา
ก็ย่ออยู่กับพื้นเรียบรื้อยแล้ว สองมือเล็กเฝ้าประคองนายตัวให้เดินไป
อย่างระแວดระวัง

“จะตามมาทำไมกัน ไม่มีอะไรทำหรือ” เกี้ยวจันทร์หันถามบ่าว
ของนายห้าง พวกนางรีบหลบสายตากันเสียยกใหญ่ แม้แต่สุนคำก้ม
หน้าก้มตาตัวสั้น

“หน้าที่ของข้าเจ้า คือต้องดูแลแม่หญิงเจ้า...ให้ข้าเจ้าเป็นคน
นำทางให้แม่หญิงเกี้ยวจันทร์น่อเจ้า บ่อันพ่อเลี้ยงจะดำเจ้า...” สุนคำ
เหลือบมองเธอด้วยดวงตาดวงเล็กที่สั้นไหว น้ำเสียงอ่อนหวานของ
หล่อนทำให้หญิงสาวจากเวียงไกลเริ่มใจอ่อน ทว่ากับบ่าวไพร่คนอื่น
ที่เอาแต่หลบสายตา ไม่ยอมแม้แต่จะมองหน้าเธอ ถูกไล่กลับให้ขึ้นไป
เฝ้ารอยังเรือน

“เช่นนั้นนำไป ส่วนคนอื่นจะไปที่ไหนก็ไป เราคร้านเห็นหน้า”

พวกบ่าวไพร่รับคำ ทว่าสีหน้าและรอยยิ้มที่ปรากฏบนหน้ากลมของพวกมันทำให้เกี้ยวจันทร์ไม่ชอบใจเอาเสียเลย ดูเหมือนข้าทาสเหล่านี้ถูกบังคับให้มาดูแลเธอ ตอนนี่คงดีใจเสียจนเก็บอาการกันไม่อยู่ ถึงกระนั้นจะเธอให้ไว้วางยเสียดังเฉกเช่นตอนอยู่เวียงเชียงใหม่ ก็คงไม่งาม อีกอย่าง...สถานที่แห่งนี้ก็หาใช่ที่ทางของเธอไม่ อะไรรปล่อยได้ก็คงต้องปล่อยไปก่อน

“แม่หญิงอยากไปดูสิ่งใดก่อนดีเจ้า ไปดูสวนดอกไม้ ไปดูปลา หรือไปดูช่างดีเจ้า” สุนคำเดินนำไปเฉยๆ พลังเสนอ หันหน้าอ่อนเยาว์ กลับมาถาม สลับเหลือบมองทางข้างหน้าไปด้วย

“ดอกไม้ก็ใช่ว่าบ่เคยเห็น ปลาก็ใช่ว่าบ่เคยเห็น ช่างก็ช่างบ้านเราเวียงเราแท้ๆ ที่สุเจ้าบอกมา บ่มีสิ่งใดอยากดู” เกี้ยวจันทร์ตอบตามตรง ก่อนจะคิดถึงสิ่งที่เธออยากเห็นจริงๆ

“อยากเห็นบ้านสุนคำ พาไปดูได้ก่อ”

คำขอนี้ทำเอาบ่าวและพี่เลี้ยงเธอสะดุ้งโหยง ขนลุกขนพองกันเป็นทิวแถว ด้วยบ้านบ่าวไพร่จำต้องแยกห่างออกจากบ้านเจ้านาย ครั้นจะให้พาแม่หญิงลูกสาวแขกคนสำคัญของนายห้างออกไปยังบริเวณบ้านพักคนงานก็ดูไม่งาม ด้วยคนพวกนั้นเป็นขมุ เป็นมอญไปมาก มีหน้าซำยังมีแต่ชายฉกรรจ์ แม้บางคนจะมีเมียมีลูกติดตามมาด้วย แต่ในป่าลึกเช่นนี้คงหาสาวงามอย่างแม่หญิงไม่ได้ ให้พาออกไปคงเหมือนออกไปหาปากเสือปากจระเข้

“บ่ได้เจ้า เข้าไปถึงบ้านสุนคำบ่ได้” สุนคำรีบปฏิเสธเสียงสั้น

“เหตุใดจึงบ่ได้” เกี้ยวจันทร์ร้องถามเสียงแข็ง

“เรือนสุนคำอยู่ไกล ต้องเดินผ่านบ้านขมุ ผ่านหมู่บ่อจายไปอีก พาแม่หญิงเดินไปบ่ได้เจ้า” สุนคำรีบชี้แจงโดยพลัน ด้วยสีหน้าของเกี้ยวจันทร์เริ่มแสดงออกแล้วว่า เธอไม่พอใจที่ถูกขัด

“มิเมเห็นด้วยกับสุนคำมันเจ้า แม่หญิงเป็นแม่หญิง มันบงาม” มิเมรีบร้องปรามด้วยอีกคน ทำเอาอกอิมของแม่นายน้อยแห่งเวียงเชียงใหม่ขยับทันทีที่ถอนหายใจ สองขาเรียวยาวภายใต้ผ้าซิ่นดำชั้นดีต้อตืนจกสีแดงสดก้าวฉับๆ นำบ่าวไพร่ไปเอง ไม่มีบ่าวใดห้ามเธอได้ แม้แต่มิเมเองก็ตาม

ทว่าเมื่อก้าวมาถึงยังซุ้มประตูโขงไม้สักใหญ่ แม่หญิงเกี่ยวจันทรก็จำต้องหยุดยืนมองสิ่งที่เกิดขึ้นด้านหน้า เธอทอดตาลงไปตามทางดินที่ค่อยๆ ลาดลงลดหลั่นไปเป็นเนินเตี้ยๆ สู่ทางสามแพ่งหน้าสะพานกระทั่งหยุดสายตาตรงสะพานไม้ใหญ่ สถานที่ที่เธอและมิเมเคยเดินข้ามมาเมื่อยามเที่ยง แม้เวลาบัดนี้จะเข้าสู่ยามกลองแกลงหรือประมาณบายสองโมง บ่ายสามโมง ทว่ากลับไม่รู้สึกร้อนเลยสักเพียงนิด จะมีก็แต่มิเมและสุนคำที่หอบแฮกและร้อนรุ่มเสียยิ่งกว่าเธอ แม้เนื้อตัวจะไร้ซึ่งเหงื่อไคล ทว่าหัวใจนั้นร้อนรน

“นั่นเขามุงอะไรกัน” ผู้เป็นนายถามอย่างสงสยในที สองบ่าวที่เร่งรีตามมาชะเง้อหน้ามอง

เกี่ยวจันทร่มองสำรวจกลุ่มคนมากมายที่รุ่มล่อมชายร่างใหญ่ผิวขาวผู้หนึ่ง ชาวจนพิศวิสัยแรงงานปางป่า รูปร่างกำยำนั้นใหญ่โตเสียยิ่งกว่ายักษ์ สูงเกือบๆ สองเมตรได้ ศีรษะเคียนด้วยผ้าขาวเกล้ามวยผมยาวสีดำขึ้นสูง ทว่าหน้าตาเป็นเช่นไรไม่ทราบได้ ด้วยอยู่ห่างเกินกว่าจะมองเห็น

“ไอ้เงี้ยวคงเอาของป่ามาขายเจ้า แม่หญิงอย่าเพิ่งออกไปเลยเน้อเจ้า” สุนคำเร่งแจ้ง ทว่าสายเกินไปแล้ว เมื่อเกี่ยวจันทรเลือกที่จะก้าวไปดู ด้วยสนใจสินค้าและของขายของชาวป่าที่หาบเร่เข้ามาในปาง

“แม่หญิง! บ่ได้เจ้า!” มิเมรีบป้องแขนกัน ไม่ยอมมิให้นายตนเดินออกไปปะปนอยู่กับข้าทาสข้าไทที่ไม่คุ้มเคย หวันเกรงจะมีอันตรายมา

สุนางอันเป็นนายเหนือหัว พันสีเล็กของมิเมฆบริมฝีปากอย่างไม่ยอมเสียให้ได้

“เราแค่จะไปดูของ เราอยากรู้ไอ้เงี้ยวมันขายอะไร ถ้ามีของสวยๆ งามๆ เราจะได้ซื้อไว้” เกี่ยวจันทร์ออกอุบาย

“บ่มีหรอกเจ้า ไอ้เงี้ยวมันหาเป็นแต่ของป่า เก็บผักเก็บไม้ ล่าสัตว์เป็นเต้าอัน” สุนคำเร่งเข้าช่วย บ๊องร่างนายสาวด้วยอีกแรง ทำเอาแม่หญิงคนงามกลอกตาอย่างเหนียวหนำในที่ อุตส่าห์ยอมมาลำบากอยู่ในป่าในดอย ยังต้องคอยเกรงอันตราย ออกไปไหนมาไหนเองไม่ได้เสีย

“อย่างนั้นพี่ทั้งสองก็ไปดู เราอยากรู้ไอ้เงี้ยวมันขายอะไร” สองแขนเรียวกระชับกอดอกไว้จนแน่น ฝ่าคลุมผืนบางที่ห่มคลุมอยู่กับบ่าววัดรีงอยู่กับบ่ออ้อมของตัว ยืนขมวดคิ้วรอดูอยู่ว่าพี่เลี้ยงและบ่าวของเธอจะได้ข้อมูลอะไรกลับมา

สองสาวบ่าวไพร่หันมองหน้ากันอย่างฉงนงุนงง ไม่แน่ใจว่าควรทำเช่นไรดี เพียงแต่เมื่อแม่นายคนดีสั่งมาให้ทำ ก็จำต้องทำตามอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หญิงชาวมอญและหญิงชาวลาวทั้งสองจึงเดินเกาะเกี่ยวควงแขนกันไปอย่างกล้าๆ กลัวๆ ฝ่าฝูงชนคนไท คนขมุ คนมอญเข้าไปหากายาใหญ่ที่อยู่ภายใต้การจัดการกับสินค้าที่ตุนนั้นหาบมาจากในห้วยในดอย แผ่นดินลงบนใบตองสดที่ปูรองบนดิน

ไม่กี่นาทีพวกหล่อนก็ถูกลูกจอกกลับมาหานายตัว ระยะเวลาห่างกันอยู่เพียงหนึ่งร้อยก้าว ทว่าเป็นทางลาดชันเนิน กว่าสองบ่าวจะก้าวมาถึงยังนายก็หอบแฮก

“มีไหน มีจอนชุย มีฟาน มีผักมีไม้ เจ้า” มิเมรีบแจจกด้วยเสียงหอบ จากสิ่งที่หล่อนมองเห็นมา ภายในแปมพะหรือตะกร้าสานคาดหัวโบโตของนายเงี้ยวร่างใหญ่ผู้นั้นมีไหน (กระรอก) จอนชุย (พังพอน) ฟาน (อีเก้ง) ส่วนใหญ่ถูกฆ่าและแขวนมากับตอกไผ่ มีเพียง

เนื้อฟานบางส่วนที่ใส่ไว้ในถ้วยหรือตะกร้าสานตาห่าง วางอยู่บน
ใบตอง ใบสีก มีเมล็ดลูกลิ้นลูกกลนด้วยต้องเดินแทรกเบียดกายชาวป่าชาว
ดอยเข้าไปมองดู เนื้อตัวจึงเป็นอันหนึ่งอโคจรของบ่าวไพร่ชาวขมุมาด้วย

“มีชะต่าย กับหน่อไม้ มีปลาตัวใหญ่ด้วยเจ้า” สุนคำเอ่ยเสริม

“ชะต่ายหรือ เราอยากได้” ดวงตากลมของเกี้ยวจันทร์ฉายแวว
ประกายสุกใสตั้งกลุ่มดาวข้างหลวง เธอจับจ้องกลุ่มคนที่กำลังมุ่งซื้อ
มุงหาอาหารป่าที่ไถ่จิวนำมา หวนคิดถึงสมัยยังเป็นเด็กตัวน้อย

สมัยนั้นแม่หญิงเกี้ยวจันทร์ในวัยสิบขวบ ผู้สดใสสมเด็กหญิง
ล้านนาทั่วๆ ไป ออกไปผจญภัยกับกลุ่มลูกสาวข้าไทของเธอ พราน
อินทร์พรานเก่าพรานแก่ลูกน้องผู้ไว้ใจได้ของยายและแม่เพิ่งกลับมา
จากการเข้าป่าล่าสัตว์ วันนั้นแกลากหมูป่าตัวใหญ่กลับมาพร้อมบาง
อย่างในหีบนก หรือกรงขังนกขนาดเล็ก สานขึ้นง่ายๆ ด้วยตอก อะไร
บางอย่างที่หูยาว ตัวสีเทาอมน้ำตาลเล็กกระจัด พรานอินทร์เล่าว่า แก
พบแม่กระต่ายป่าติดบ่วงแร้วเก่าของพรานกระต่าย ทว่ามันคงตาย
เพราะถูกแมวป่าหรือเสือปลาดตะบับ ใกล้เคียงๆ กันนั้นมีรังกระต่าย และแก
พบว่ามันมีลูกรออยู่ จึงเก็บกลับมา ด้วยเกรงว่ามันจะถูกฆ่าไปอีกตัว

แม่หญิงเกี้ยวจันทร์ในวัยเด็กตื่นตื่นและดีใจเป็นอย่างมากที่ได้
เห็นลูกกระต่ายตัวเล็กน่ารัก ขนของมันนุ่มฟูน่ากอด เธอกกกอดมันไว้ใน
ในอ้อมแขนเร็ววแทบจะตลอดเวลา ให้ข้าวให้น้ำมันทุกๆ สามมื้อด้วย
อาหารเจกเช่นเดียวกับกับคน ทว่าลูกกระต่ายนั้นไม่ได้ต้องการไออุ่น
จากการกอดรัดพิดเหวี่ยง หรืออาหารเป็นข้าวดิบเม็ดเล็กเช่นเบ็ด เช่น
ไก่ มันจึงตายไปหลังจากอยู่กับเธอได้เพียงเจ็ดวัน หลังจากนั้นแม่หญิง
คนงามจึงไม่เคยเลี้ยงสัตว์ใดอีกเลย จะมีก็แต่หมาแมวที่เดินพันพ่าน
แต่ก็ไม่ได้รักใคร่เอ็นดูเท่าเจ้าลูกกระต่ายที่จากไปเลยสักเพียงนิด

“แม่หญิงอยากกินจิ้น (เนื้อ) ชะต่ายหรือเจ้า” สุนคำรีบถาม
เอาใจ ทว่ากลับถูกมือเล็กของมิเมฟาดแขนในทันที

“แม่หญิงเกี่ยวจันทร์บิณฑิมาตาย แม่หญิงอยากได้ตัวเป็นๆ”
มิเมจุปาก ชี้แจงส่นคำก่อนที่หล่อนจะเข้าใจผิดไปมากกว่านี้

“ตัวเป็นๆ ปมีหรือเจ้า ใ้เงี้ยวล่ากิน ปล่าชาย ขนาดนายห้าง
อยากได้เขากวางใหญ่ มันยังปหามาให้เลย” บ่าวสาวชาวลาวเร่งบอก
เพราะแต่เดิมสัจจะพรานป่านั้นล่าเพื่อประทังชีวิตเท่านั้น สำหรับใ้
เงี้ยวผู้นี้ มันจะเข้าปล่าสัตว์สัปดาห์ละหนึ่งครั้ง และนำสัตว์ที่ล่าได้
กลับมาเลี้ยงสุนัขขวาง แลกกับเศษเงินเล็กๆ น้อยๆ เป็นสินน้ำใจ แม้
จะไม่ได้มากได้มาย แต่สิ่งที่มันได้กลับไปคือน้ำใจของเพื่อนมนุษย์ด้วย
กันเอง

“ทำไมจะปมี ก่อนมันจะตาย มันก่อ ‘เป็น’ อยู่บิใช่หรือ” เกี่ยว-
จันทร์ค้านหัวชนฝา ทำท่าจะก้าวไปสอบถามด้วยตนเอง ทว่าสองบ่าว
กลับอ้าแขนกัน

“ถ้าบิให้เราลงไปถาม สู้เจ้าสองคนก่อลงไปถาม เราอยากได้
ชะตายตัวเป็นๆ เอาลูกมันก่อได้ เอาแม่มันก่อได้” เกี่ยวจันทร์ร้องสั่ง
เสียงหนักแน่น สีหน้าของเธอจริงจังและเต็มเปี่ยมด้วยความต้องการ
เสียจนสองบ่าวจำต้องก้าวลงไปยังหัวสะพานไม้ใหญ่นั้นอีกครา เพื่อ
เจรจาถามหากระต่ายที่ยังมีชีวิตอยู่

ตอนนั้นเองที่เสียงหัวเราะรำดั้งขึ้นจากฝูงชน เกี่ยวจันทร์รู้ได้ใน
ทันทีว่า เธอกำลังถูกหัวเราะเยาะ เหล่าแรงงานปางไม้ทั้งชาวขมุ ชาว
ไท ชาวมอญต่างหันหน้ามามองย้งเธอเป็นสายตาเดียวกัน บ้างหัวเราะ
คิกคัก บ้างบ้องปากขำ สองบ่าวที่เห็นท่าไม่ดีจึงรีบรี่กลับไป เพียงแต่
มันคงสายเกินไปเสียแล้ว เมื่อแม่หญิงคนงามเดินลงมาเอาเรื่องพวก
เข้าไทที่หัวเราะเยาะเธอ

“แม่หญิงเจ้า บิได้เจ้า กลับดีกว่า” พี่เลี้ยงชาวมอญพยายาม
ห้ามปราม แต่เสียงแผดดังของแม่นายน้อยจากเวียงเชียงใหม่สวนมา
ทันควัน

“เราจะเอาชนะตาย มันยากอย่างไร!” แม่หญิงเกี่ยวจันทร์ร้องส่ง ดวงตาแข็งกร้าวของเธอจับจ้องชายที่ตนกำลังถาม มันผู้เป็นเจ้าของ เรือนผมยาวสีดำสนิท เคียนผ้าขาวเอาไว้เหนือศีรษะ ไม่สวมเสื้อ นุ่ง แต่ผ้าเค็ดมามีส้มอชอ เผยให้เห็นรอยสักขาลายอย่างลาวพุงดำ ทว่า เพียงมองกลับรู้สึกแปลกตา ด้วยลวดลายไม่เหมือนลาวพุงดำทั่วๆ ไป มีหน้าซ้ากลางแผ่นหลังของชายผู้้งวนอยู่กับการแลเนื้อเถื่อนหงกระต่าย กลับมีรอยปานประหลาดสีขาวแดงแต้มอยู่

แต่ดูเหมือนกับว่ามันผู้นั้นหาได้สนใจเธอไม่ ยังคงงวนอยู่กับการ ใช้มีดขุข่าแหละชากกระต่าย ขณะที่แรงงานคนอื่นเียบกริบ

“แม่หญิงชาวเจียงใหม่เพิ่นจะเอาชนะตายไปฆ่าแกงคนเดียว” ทันไदनั่นเองเสียงเจ็ยแจ้วของ ‘ขวัญศรี’ ลูกสาวแสนดีของควาญช้าง ใหญ่แห่งปางไม้ก็สัพยอกเธอ ดวงตาสุกใสของสาวชาวป่าผู้เข้มแข็งตั้ง หินผากกลางป่าเขาแสดงอาการเี้ยหยั่นอย่างไม่กลัวถูกลงทัณฑ์จาก เธอ หล่อนกอดอก รัตแผ่นอกกราบเรียบด้วยผ้าสีมอชอ นุ่งขึ้นต่ำต่อตีน เพียงมองการแต่งกายก็คงเดาได้ว่า แม่ศรีผู้นี้เป็นชาวไทยวนแจกเช่น เดียวกัน ทว่าเป็นเพียงไพร่ธรรมดา ลูกสาวควาญช้างและแม่ครัวปาง เพียงเท่านั้น

“เราถามใคร คนนั้นก็ตอบ ไม่ได้ถามใครก็อย่ารู้มาก” แม่หญิง เกี่ยวจันทร์ถลึงตาใส่ ทันไदनั่นเองชากกระต่ายตัวโตพลันถูกโยนลงยัง เบื้องหน้าเธอ สาวเจ้ากรี๊ดร้องอย่างตกใจ เธอกระโดดเหิง ถอยร่น ออกไปในทันที มันเป็นภาพตลกไปกฮาของชาวปาง เพียงแต่กับสาว ชาวเจียงเช่นเธอ มันหดหู่เสียยิ่งกว่าอะไร

“ไอ้เจ็ยว!” สุนคำตวาดใส่เสียงดัง แม่หล่อนจะรู้สึกว่แม่หญิง เกี่ยวจันทร์เป็นคนน่ากลัว แต่อย่างไรเสียเธอก็เป็นนาย จะให้เจ็ยวไม่มี หัวนอนปลายเท้ามาทำกิริยาหยาบซ้ากับเธอไม่ได้ แม่หล่อนจะรู้ดี ว่าการเรียกอีกฝ่ายว่า ‘เจ็ยว’ นั้นเป็นคำสบประมาทที่รุนแรงของชาว

ไทใหญ่ แต่ ‘ไอ้เจ็ยว’ ผู้นี้ไม่ชอบพูดชอบจกกับใคร ถ้ามคำตบคำ ไม่คบคำสมาคมกับผู้ใดเสียจนถูกเรียกว่าไอ้เจ็ยวตลอดมา จะมีก็แต่พรานต่อมพ่อของหล่อนและความญาติพ่ของขวัญศรีเท่านั้นที่ดูรู้จักมักจี่กับนายเจ็ยวผู้นี้ดีกว่าคนอื่น ๆ

“เราบเอาศพเอาซาก!” หญิงสาวตวาดลั่น ดวงตากลมสั้นไหวจ้องมองซากเนื้อกระต่ายสีแดงฉานที่เปียกชุ่มด้วยเลือด มันกองอยู่กับพื้นดินอย่างน่าอดสู หยดเลือดสีแดงค่อย ๆ หยดแหมะลงกับพื้น และซึมหายไปกับพื้นดินแห้ง ๆ ทว่าเจ้าของกายาใหญ่กลับยังคงนิ่งงัน

คิ้วเรียวของแม่หญิงเกี่ยวจันทร์ผูกกันแน่น ในขณะที่ไอ้เจ็ยวค่อย ๆ เงยหน้ามองเธอ ดวงตาใสดั่งน้ำค้างกลางไพรของเขามองสบดวงตาสีน้ำตาลอ่อนฉ่ำวาว ทำให้เจ้าของดวงตาคู่หลังกำมือเรียวขาวแน่น ทั้งโกรธ ทั้งเกลียดไอ้เจ็ยวผู้นี้เสียจนอยากสังโบายเสียให้เซ็ด ถึงอย่างนั้นกลับไม่อาจออกคำสั่งใดที่ปางแห่งนี้ได้ถนัด

แม่หญิงชาวเวียงทำได้เพียงกระที่บเท้าลงกับดิน ย่ำตึง ๆ กลับไปยังเขตที่พักของเธอในทันที พื้นซีเล็กขบริมฝีปากอ้อมอย่างซุนเคื่องใจเลือกจะทิ้งซากกระต่ายไว้เพราะเธอไม่ได้หมายใจจะกินกระต่ายตัวนั้นเลย เพียงอยากได้มาเลี้ยงดูทดแทนเจ้ากระต่ายตัวเดิมที่เคยเลี้ยงดูสมัยยังเป็นเด็กก็เท่านั้น

3

มือค้ำ

น้ำใสจากน้ำตกเกิดลัดแก้วน้อยล่องเอื่อยเฉื่อยมาตามทาง เกิดเป็นต้นน้ำลำธารสายใหญ่ ไหลผ่านหน้าอาคารที่ทำการปางไม้ของ นายห้างต้นฉว เสียงนกน้อยร้องขับขานกันอย่างสนุกสนานดังอยู่ หนึ่งๆ ท่ามกลางธรรมชาติอันสดใสของป่าแควๆ เพียงเดินขึ้นไปเลียบ ลำธารประมาณ 15-20 นาทีก็จะถึงต้นสายธารเย็นฉ่ำแห่งนั้นแล้ว

ชื่อน้ำตกเกิดลัดแก้วน้อยมาจากคำว่า ‘แก้ว’ ซึ่งหมายถึงเพชรนิลจินดา เป็นน้ำตกเล็กที่แตกแขนงมาจากน้ำตกเกิดลัดแก้วหลวงที่อยู่เหนือขึ้นไปจากเกิดลัดแก้วน้อยอีกชั้นหนึ่ง เรียกชื่อตามน้ำตกสายหลัก หินน้อยใหญ่ใต้ธารใสล้วนแต่เต็มไปด้วยหินสีชาวดั่งอัญมณีสูงค่า ทว่า สำหรับเกิดลัดแก้วน้อย หินกรวดธารเป็นเพียงหินธรรมดา ไม่มีมูลค่าใด

“ไอ้เสี่ยว! ไอ้คนนิสัยบ่ดี! ไอ้คนใจเด็ดใจดำ!” มือเรียวยาวผัดผวนน้ำใสให้แตกกระจายเป็นฝอย เธอลงแรงอยู่กับน้ำในลำธารนี้ตั้งแต่มารถึงแล้ว เสียงตุ้มตามทำให้มีเมฆฟุ้งต้องร้องปรามอยู่เป็นระยะๆ

“บ่ดี เสียงดังเจ้า แม่หญิง” มิเม่ร้องขอด้วยเสียงอ่อน มือเล็กวัยน้ำขึ้นล้างเสี่ยวแขนขาวของหญิงสาวขาวเวียงผู้ถูกขัดใจมาเมื่อครู่

นางศรานุเจ้าของผิวกายละเอียดย่นงิ้วผ้าถุงกระโจมอกสีเข้ม ขับให้เห็นปานขาวบริเวณใต้ไหปลาร้าทั้งสองข้างได้ชัดขึ้น ออกอิมขยับไหว

ที่เร็วตามการหายใจแรง นั่งตบตีตีบโถมระบายอารมณ์ใส่ผืนน้ำอยู่บน
โซดหिनเล็กๆ ท่ามกลางธารน้ำตก หัวเสียที่เจ้าของกายาใหญ่โยนซาก
กระต่ายใส่เธอ ริมฝีปากอิมกันดำชายหนุ่มผู้นั้นอยู่ไม่ขาด

“คนอย่างไร! นิสัยไม่ดี!” เกี้ยวจันทร์ถอนหายใจหนัก โอตครวญ
ด้วยเสียงที่เบาลงเล็กน้อย แม้นัยน์ตาสีน้ำตาลอ่อนของเธอจะยังคง
แฝงด้วยความโกรธเคืองอยู่มากก็ตาม

“เป็นบ้านเรา...ป่านี่คงมีคนหาชะต่ายมาให้เราได้แล้ว” หญิง
สาวตัดพ้อ หลุบตาลงน้อยๆ หวนคิดถึงสิ่งที่เคยได้เคยมีเมื่อก่อนหน้า
หากแม่และยายยังอยู่ เธอคงไม่ต้องติดตามผู้เป็นพ่อมายังบ้านป่าเมือง
เถื่อน

“แต่ตลอดมา...แม่หญิงก็บ่ได้อยากได้อยากมีมัน บิไซหรือเจ้า”
มิเมถามอย่างสงสัย เพราะตั้งแต่ตอนที่เธอเสียลูกกระต่ายไป เกี้ยวจันทร์
ก็ไม่ได้ชวนชวายเป็นอยากได้อยากเลี้ยงกระต่ายอีกเลย เพราะใจจริงแล้ว
ก็หวาดกลัวการสูญเสียเสียอยู่มาก โชคดีดีที่มีมิเมและแม่คอยดูแลอยู่
ใกล้ๆ เสมอ เธอจึงผ่านทุกอย่างมาได้โดยไม่จำเป็นต้องชวนชวายเป็น
สัตว์เลี้ยงตัวใหม่

ทว่าหลังจากแม่และยายเสียไปเพราะอุบัติเหตุ แม่หญิงคนนี้
เหมือนถูกทิ้งให้อยู่ตัวคนเดียว ไม่มีใครคอยคุ้มหัวเธออีกแล้ว ไม่ต้อง
พูดถึงพ่อที่ถูกเฉดหัวไปอยู่ห่างหรือชนาปลายนา เพราะเธอไม่ศรัทธา
ในพ่อที่ไม่ได้ความ ไหนจะเรื่องที่พ่อได้เสียกับบ่าวไพร่จนเกี้ยวจันทร์
ต้องสั่งโบยและเฉดหัวให้ไปอยู่ด้วยกันยังห่างโดยไม่บอกแม่ แม้ทรัพย์
สมบัติและข้าทาสที่ตกมาเป็นของเธอ แต่ด้วยวัยเพียงสิบแปดปีทำให้
จัดการอะไรด้วยตัวคนเดียวไม่ไหว พ่อจึงอาสาดูแลกิจการในหลายๆ
ส่วนแทน แน่นอนว่ามันคงไม่ดีเหมือนเก่า โชคดีดีที่พ่อก็มีไพร่ทาสที่
จงรักภักดีต่อเธออยู่มาก และหนึ่งในนั้นคือมิเม

“เมื่อแรกเราก็บ่อยากได้ แต่พ่อดำเนินว่ามีชะต่าย หน้าใ้หมึก

โผล่มาในหัว” แม่นายน้อยสารภาพ เสียงของเธอแผ่วเบาลงมากทีเดียว ความทรงจำในวัยเด็กยังคงตามหลอกหลอน ยิ่งไปกว่านั้นภาพซากกระต่ายที่เห็นเมื่อครู่ยังทำให้ใจสั่นอยู่เลย

“ช่างมันเถอะ...บ่ได้ก็บ่เป็นไร...” เกี้ยวจันทร์เอ่ยอย่างตัดใจ มันไม่ยากเลยสำหรับเธอ เพราะรู้ตัวดีว่าที่นี่เธอมีเสียงไม่ได้สัก แม้จะพยายามวางอำนาจกับพวกบ่าวไพร่ แต่ใครเลยจะนับถือแม่หญิงผู้โง่เขลา อยากได้กระทั่งลูกกระต่ายกัน

สิ้นคำร่างงามตัดสติใจขึ้นจากรู้ แม่หญิงชาวเวียงเปลี่ยนผ้าถุงยาวอีกผืนหนึ่งและห่มบ่าบางด้วยผ้าผืนใหญ่ เพื่อปกปิดทรวดทรงองค์เอยของเธอ และเดินทางกลับเรือนพร้อมบ่าวไพร่ที่พากันมาอาบน้ำ เป็นเพื่อนกัน แม้จะเดินกันอยู่ 6-7 คน ทว่าผิวขาวล่อของสาวชาวเวียงและเรือนผมยารสลวยของเธอก็ทำให้รับรู้ได้ว่า ผู้ใดคือนาย ผู้ใดคือบ่าว

กลุ่มนายสาวและบ่าวไพร่มุ่งหน้ากลับไปยังเรือนรับรอง เพื่อให้เกี้ยวจันทร์แต่งองค์ทรงเครื่องเสียใหม่ เตรียมตัวร่วมงานเลี้ยงต้อนรับที่จะจัดขึ้นในค่ำวันนี้ ชุดออกงานของเธอทอดด้วยผ้าชั้นดีทุกผืน รัดอกอิมด้วยผ้าฝ้ายสีกลีบบัว ห่มสไบสะว้ายแล่งหรือห่มเฉียงเบี่ยง บ้ายด้วยผ้าย้อมครั้งสีแดงสวย ทั้งชายยาวไว้ห่มคลุมหัว เธอสวมผ้าขึ้นผืนงามที่แม่สั่งทอให้ก่อนตาย ต่อตื่นจกแซมใหม่คำเอาไว้ให้พอรู้ว่าเธอเป็นลูกผู้รักมากดี สวมเครื่องประดับเงินสมฐานะ กำไลเกลียวเงินวงใหญ่สวมไว้ยังข้อมือขวา ในความเป็นจริงกำไลงามวงนี้มีคู่ของมัน ทว่าถูกพ่อแท้ๆ ของเธอขโมยไปขาย หลังจากที่แม่ตายเพียงไม่นาน มันจึงเหลือเพียงหนึ่งวงให้ดูต่างหน้า และกำไลหัวบัวอีกสิ่ง แบ่งสวมสองข้างอย่างละเท่าๆ กัน เธอเกล้ามวยต่ำอย่างแม่หญิงชาวไทยวน ปักปิ่นเงิน เสียบแซมหย่องน้อยให้ไม่น้อยหน้าใคร เพราะคืนนี้เธอจะต้องร่วมรับประทานอาหารค่ำกับครอบครัวนายห้างตันฉเว

“แม่หญิงเกี้ยวจันทร์งามขนาดเจ้า” สุ่นคำเอ่ยเอาใจ ด้วยเห็น

แม่ นายชาวเวียงทำหน้าบูดบึ้งมาตั้งแต่ช่วงบ่ายแก่ๆ แล้ว

“แม่หญิงของมิเมงามกว่าใครอยู่แล้ว เนาะเจ้าเนาะ” มิเมเอ่ยอย่างรู้้อยู่แล้ว มิเมยิ้มแฉ่ง หัวใจดวงเล็กเต้นตึกตัก ตื่นเต้น อยากจะอวดนายตัวให้คนทั้งปารับรู้

“ในหัวยในคอย งามไปก็เท่านั้น” แม่หญิงเกี่ยวจันทร์ว่า พลานั่งติดลานहुเงิน (ต่างहुเงิน) ของเธออยู่หน้ากระจกเงาบานใหญ่ แม้จะเอ่ยเช่นนั้น ทว่าดวงตางามกลับมองสำรวจเครื่องแต่งกายตัวเองอยู่เนืองๆ ให้สมฐานะตัว หากมีอะไรผิดพลาดไปเพียงนิด คงเสียหน้า ลูกสาวสะอวยผู้ร่ำรวยแยะ

“ไปเถอะ” เจ้าของเสียงหวานออกปากสั่ง แม้มือเรียวยังคงแตะตลับสีผึ้ง และแถมมันลงกับริมฝีปากอิมของตัวอยู่เลย โฉมสะคราญแม้ริมฝีปากอยู่สองสามที่ เท่านั้นก็คงพอไปวัดไปวาได้กระมัง

บนทางเดินเล็กไปยังอาคารสำนักงานใหญ่ที่ชุดเซาะเป็น
ชั้นบันไดเตี้ยๆ อัดให้แน่นและรอยหินพอเป็นทางเดินเรียบ แม่หญิงเกี่ยวจันทร์ก้าวเดินไปช้าๆ ด้วยหนทางข้างหน้ามืดลงมากแล้ว แม้จะมีคบไฟวางประจำจุดต่างๆ ทว่าบางจุดก็ยังมีมืด ด้วยต้นไม้สูงใหญ่โน้มกิ่งแผ่ใบปรกหัว แม้แสงดาวเองบริเวณนี้ก็แทบมองไม่เห็น ดีที่แสงโคมไฟเล็กที่ส่องคำถือนำทางพอทำให้เห็นทางอยู่บ้าง

ในตอนนั้นเองที่เสียงเพลงในเรือนใหญ่ของนายห้างเริ่มบรรเลง ดวงตางามจับจ้องอาคารหลังใหญ่เบื้องหน้าที่ประดับประดาโคมไต้หรือโคมไทใหญ่ที่สวยประณีตด้วยเหลี่ยมมุม ตัวอาคารทำการแห่งนี้โอ้อากว่าอาคารหลังใดที่เคยเห็นในชีวิต ทว่าหากเธอเลือกได้ ก็ขออยู่ในเรือนเล็กที่ตั้งอยู่ยังเวียง ดีกว่าอยู่ยังวิมานในป่าเขา

“พ่อเลี้ยงลงมาแล้วเจ้า” สุนัขคำรายงานเสียงหอบ คูริบร้อนอยู่ในที่ เสียงดนตรีบรรเลงที่ตั้งขึ้นเป็นดังสัญญาณให้บ่าวไพร่เริ่มยก

ขันโตกออกมาจัดวางให้เหล่าเจ้าน้อยเจ้านายทั้งหลาย และบอกกับ
สุนคำว่าพวกหล่อนจะไปร่วมงานสาย

มือเรียวยของแม่หญิงคนงามจับอยู่กับชายขึ้นของตัว ยกขึ้น
น้อยๆ ให้พอเดินสะดวก ก้าวจับตามสุนคำ มุ่งหน้าไปยังทางเดินใหญ่
ข้างอาคารทำการ เมื่อผ่านซุ้มประตูเล็กเข้าไป ด้านโน้นบรรยากาศ
ดูเปลี่ยนไปจากเดิมมากโขทีเดียว กลิ่นของน้ำมันในตะคันดินเผาไชย
ขึ้นน้อยๆ ด้วยจำต้องจุดแสงให้ส่องไสวเอาใจอาคันตุกะ เปลวไฟดวง
เล็กๆ จึงส่องสว่างนำทางเธอและบ่าวให้ไปยังสถานที่รับประทานอาหาร
ที่ตั้งอยู่บนชานชั้นสอง

“เราต้องกินข้าวที่นี้ทุกวันหรือ” เกี่ยวจันทรกระซิบถามมิเม ด้วย
มันคงไม่สะดวกนัก หากเธอต้องตื่นแต่เช้าเพื่อแต่งตัวสวยมานั่งกินข้าว
พร้อมกับพวกนายห้าง

“พຽ່ງนี้ข้าเจ้าจะยกขันโตกไปให้ที่เรือนเจ้า” สุนคำรับหาทางช่วย
แม่หญิงเวียงพิงสุดกำลัง กระทั่งรู้ตัวว่าบัดนี้ทั้งสามขึ้นมาหยุดยืนอยู่
ยังหัวกระไดเรือนใหญ่ของเรือนพิทนายห้างต้นฉเว บ่าวไพร่ที่เหลือรอ
ช่วยงานอยู่ด้านล่าง ส่วนสุนคำนั้นพาหญิงสาวเดินไปนั่งยังที่ที่ถูกจัด
เอาไว้ให้

“อ้าว! หนูเกี่ยวจันทร มาๆ มานั่ง” นายห้างชาวพม่าร้องเรียก
เธออย่างเอ็นดู ทำเอาเจ้านายคนอื่นๆ ถึงกับแปลกใจที่นายห้างดู
ให้ความสำคัญกับเกี่ยวจันทรมากเหลือเกิน มากเสียจนทำเอาเมียคนที่
ที่สองและสามของนายห้างต้นฉเวหันมาทำตาแดงก้ำใส่เธออย่างกับ
จะกินเลือดกินเนื้อ

เปลวเทียนสว่างไสวอยู่ภายในโคมผัดทรงกระบอกใบใหญ่ มัน
ตั้งประดับไว้เด่นหรากลางชานกว้างนอกชายคา แสงเทียนสาดส่อง
ผ่านกระดาศโคมแผ่นบาง ครั้นเมื่อกระทบเข้ากับลวดลายบนแผ่น
กระดาศที่ฉลุไว้เป็นลายวิจิตรก็พลันทอดเงาลงกับพื้นเรือนไม้สักสีเข้ม

ความร้อนจากเปลวไฟทำให้โคมใหญ่ค่อยๆ หมุนไป พลังทอดแสงระยิบตาเข้าสู่ดวงตากลมของเธอ แม่หญิงคนงามจากเวียงเชียงใหม่ จ้องมองความงดงามนี้อย่างไม่เคยเห็นมาก่อน

“งามก่อ” นายห้างต้นฉนวนถาม บัดนี้เขานั่งร่วมชั้นโตกอยู่กับพ่อของเธอ ในขณะที่เธอถูกพามาให้นั่งอยู่ข้างๆ ชายหนุ่มอีกคนที่เธอไม่รู้จัก

“งามเจ้า บ่เคยเห็นมาก่อน” เกี้ยวจันทร์ตอบ เธอยอมรับในความงดงามของโคมใหญ่ดวงนี้ และวาดฝันเอาไว้ว่า หากกลับไปยังบ้านในเวียง เธอจะสั่งให้คนงานจัดหามาให้ในทันที

“ถ้าหนูเกี้ยวจันทร์ชอบ ลูกจะสั่งให้สล่า (ช่าง) ทำให้” นายห้างรีบเสนอตัว พลังหันหน้าไปมองยังพ่อของเธออย่างหาแนวร่วม

“บ่เป็นหยั่งเจ้า ข้าเจ้าว่า...ถ้ากลับไปเวียงแล้ว จะสั่งให้สล่าที่เวียงทำ” เกี้ยวจันทร์เอ่ยอย่างเกรงใจ อีกอย่าง...เธอก็ไม่อยากแบกหามโคมผัดกลับไปยังเวียงเชียงใหม่ด้วยอีกดวง มันคงหนักและเป็นภาระกับบ่าวไพร่เธอเสียมากกว่า ทว่านายห้างกลับรีบหันหน้าไปมองยังสหาย ดูเหมือนแก่จะรับรู้แล้วว่า พ่อคนนี้นั่งไม่ได้เจรจาเรื่องการดูตัว

สีหน้าของคนเป็นพ่อแสนลำบากใจ ด้วยแกล้งไม่อาจสั่งลูกสาวคนนี้ได้จริงๆ แกลลอบถอนหายใจ ในขณะที่นายห้างเฉไฉไปเรื่องอื่นแทน

“อ้อ! วินดู นี่น้องเกี้ยวจันทร์ ลูกสาวเสียพ่อ” นายห้างหันมาสบตา กับ ‘วินดู’ ลูกชายคนโตของแก่ที่นั่งอยู่ติดกัน ซึ่งให้เห็นว่าหญิงสาวคนนี้แลที่จะมาเป็นที่ภรรยาในอนาคต แม่นายห้างจะไม่เคยบอกกล่าวเรื่องการดูตัวกับลูกชายแก่เช่นกัน เพียงแต่การแนะนำตัวในครานี้ นั่น เปิดเผยให้เห็นเจตนาของบิดาทิ้งสองฝ่ายโดยชัดเจน

“เกี้ยวจันทร์สบายดีก่อ เรือนรับรองอยู่สบายดีน้อ” วินดูทักทายตามมารยาท ชายผู้แต่งตัวสะอาดสะอ้าน สวมเสื้อผ้าอย่างชาวไทใหญ่

ฉากเช่นเดียวกันกับพ่อ เขาเคียนศิระชะด้วยผ้าสีอ่อน นิ่งหน้าขาวอยู่ยัง
ขันโตกใกล้ๆ รอยยิ้มพึมพำใจของวินดูละลายหัวใจสาวน้อยสาวใหญ่
ยังปางแห่งนี้ได้เสมอ ทว่าเกี่ยวจันทร์หาใช่หนึ่งในนั้นไม่

วินดูเป็นลูกชายหัวแก้วหัวแหวนของนายห้องตันฉเว เปี่ยมไป
ด้วยความสามารถ อ่านออก เขียนได้ พูดภาษาอังกฤษได้ จึงช่วยงาน
เจรจากับนายฝรั่งอยู่บ่อยครั้ง ในปี่นี้เองวินดูจะอายุครบยี่สิบสองปี
ทั้งที่ความจริงแล้วเขาควรแต่งงานไปตั้งแต่เมื่อสี่ปีก่อน ทว่าวินดูเลือก
ที่จะปฏิเสธการแต่งงานกับหญิงสาวทุกคน ด้วยเหตุผลที่ว่า ต้องการ
ศึกษาหาความรู้ และช่วยงานพ่อตัวให้ดีที่สุด แน่แน่นอนว่านี่คงหาใช่
เหตุผลที่แท้จริงไม่

“บ่เหมือนบ้านในเวียง แต่อยู่สบายดีเจ้า” เกี่ยวจันทร์ตอบตาม
ตรง ทำให้คนเป็นพ่อถอนหายใจอีกครา เพราะเธอแสดงออกอย่าง
ชัดเจนว่า บ้านเกิดของเธอคือสถานที่ที่อยู่สุขสบายที่สุดเสมอ

“ตอนพี่มาใหม่ๆ ก็คิดเห็นเช่นนั้น แต่อยู่ไปอยู่มากก็สนุกดี” วินดู
ออกความเห็นในฝั่งของตัวเอง ก่อนบทสนทนาจะจบลงเพียงเท่านั้น

ดูเหมือนสองหนุ่มสาวจะไม่ได้คิดเห็นแบบเดียวกันกับพ่อ พวกเขา
เธอต่างมีอะไรที่สนใจมากกว่าเรื่องของมันและมัน จึงเลือกที่จะสนุกสนาน
กับความสุขของตัวเอง ชมการแสดงที่จัดเอาไว้ต้อนรับแขกเหรื่อ และ
ฟังดนตรีไปพร้อมกับการรับประทานอาหารยามดึก สำหรับในขันโตกใหญ่
ของแต่ละคนนั้นเต็มไปด้วยอาหารป่า มีก็แต่ขันโตกของเกี่ยวจันทร์ที่
ไม่เหมือนกับของคนอื่นๆ เพราะแม่นายน้อยผู้นี้เลือกกินแต่ของคูนเคย
หมู ไก่ วัว ควาย ปลา ไม่กินพวกฟาน นก หนู ไนน์

อาหารที่มีจึงเป็นเมนูปลาเสียส่วนใหญ่ จะมีก็แต่หมูป่าไก่อ่าซึ่ง
เธอก็ถือว่ามันคือหมู คือไก่ แม่หญิงคนงามจึงยอมให้ขึ้นขันโตก

“วินดู น้องไปไหน”

สิ้นเสียงเพลงบรรเลงบทหนึ่งของนักแสดงชายชาวไทยวน พวกเขา

มันก็พลันชนเครื่องดนตรีของตัวเองออกไป ในขณะที่นายห้างต้นฉเว
ถามถึงลูกชายคนเล็กอีกคนหนึ่ง ซึ่งปานนี้แล้วยังไม่เห็นหน้าค่าตา

“มันบอกจะมาตั้งแต่เย็นแล้ว” วินอูตอบคนเป็นพ่อพลางมอง
ชั้นโถกที่พ่องไปจนเกือบหมด สีหน้าของพี่ชายคนนี้แสดงความกังวล
เกี่ยวกับน้องชายตนออกมาในทันทีทันใด ด้วย ‘วินทเว’ ผู้เป็นน้องชาย
ต่างแม่ต่างจากวินอูผู้เป็นพี่ชายราวฟ้ากับเหว และอาจเป็นหุบเหวที่
ลึกลงไปใต้มหาสมุทรอีกทีหนึ่ง

“ประเดี๋ยวจะไม่เหลืออะไรให้กิน!” นายห้างต้นฉเวสบถอย่าง
เปลล่อตัว ด้วยทุกคราที่เอ่ยชื่อวินทเว จะต้องมีเรื่องให้ปวดหัวทุกทีไป

เกี่ยวจันทร์เหลือบมองใบหน้าตึงเครียดของนายห้าง ตีนกาที่ไม่
เคยเห็นบนใบหน้าของแกค่อยๆ ปรากฏชัดเจนนขึ้นตามความขุ่นข้อง
หมองใจเกี่ยวกับเรื่องลูก พูดยังไม่ทันขาดคำตี วินทเวก็ก้าวขึ้นมาয়ং
ชานใหญ่แห่งนี้ สภาพของเขาดูไม่ต่างอะไรกับเด็กหนุ่มวัยละเลิง เสียยง
หัวเราะหัวให้ที่ดังมาตามทางทำให้รู้ว่า ในเลือดคงมีแอลกอฮอล์จาก
เหล้าหมักน้ำตาลเมามสมอยู่มากโขแล้ว ทั้งๆ ที่วินทเวยังอายุเพียง
15-16 ปีแท้ๆ แต่กลับมอมตัวเองเก่งเสียยิ่งกว่าผู้ใหญ่หลายคนเสียอีก

“อูไหน! ไหนว่ามีคนงามมาจากเวียงเจียงใหม่ เฮาใครอยาก
เห็นหน้า!” เสียงโหวกเหวกโวยวายดังลั่นทั่วทั้งชาน เป็นที่ชายหน้าชาย
ตาเสียจนนายห้างต้องถลิ่งตาใส่

วินอูผู้เป็นพี่ชายต่างแม่รีเข้าไปห้ามปราม มิเช่นนั้นหมัดของพ่อ
คงประทับริมฝีปากของลูกชายตัวแสบคนนั้นเสียก่อน เหล่าพี่เลี้ยงและ
ไพร่คนสนิทของวินทเวพากันลากวินทเวออกไปจากชาน นายห้าง
ต้นฉเวพ่นลมหายใจขุ่นเคืองจนเสียงดัง ไม่ถูกใจใ้ลูกชายคนนี้เลย
จริงๆ หลายครั้งที่แกเคยออกปากกับบ่าวไพร่ในเรื่องว่า หากรู้ว่ามัน
เกิดมาแล้วจะทำตัวต่ำตมเช่นนี้ แกคงฝังมันให้ตายทั้งเป็นพร้อมบรก
ไปแล้ว

“น่ากลัวขนาดเจ้า” มิเมกระซิบปลอบแม่นายอยู่เนืองๆ มือเล็ก
ลูบหลังมือของนายตัวอย่างเป็นห่วงเป็นใยในความปลอบภัย

“เกี่ยวจันทร์ตกใจหรือเปล่า นั่นวินทเว น้องชายพี่...พอเหล้าเข้า
ปากก็เป็นเช่นนั้นแล อย่าใส่ใจมันเลย ความจริงมันก่อนนี่ยัยดีอยู่” วินอุ
ก้าวกลับมา นั่งยังชันโตกของตัว และขอโทษขอโพยแทนน้องชายต่าง
แม่ที่แสดงกิริยาไม่ดีไม่งาม

“บ่เป็นหยังเจ้า ข้าเจ้าเข้าใจ” เกี่ยวจันทร์ตอบอย่างเย็นชา มัน
เป็นเพียงการตอบตามมารยาทเท่านั้น ด้วยภายในใจของเธอต่อว่า
มันผู้นั้นอย่างรุนแรง ไร้มารยาท สันดานเสีย ต่ำตม และไร้การศึกษา
แม้เธอจะรู้ว่าเหตุที่เขาเป็นเช่นนี้เพราะฤทธิ์สุรา แต่หากรู้ตัวแล้วว่า
ตนนั้นทำให้พวกคอกทองแดงไม่ ก็ไม่ควรจะดื่มให้มันเมานัก รังจะเป็น
ภาระให้คนอื่นไปเปล่าๆ

วินาที่นั่นเองเสียงปรบมือของนายห้างตันฉวนตั้งขึ้น เป็นสัญญาณ
บอกให้นักดนตรีกลับมาแสดงดั้งเดิม ด้วยไม่ยอมกาให้งานกร่อย เหล่า
นักแสดงทั้งชายหญิงออกมาระบำรำฟ้อนเล่นดนตรี เสียงเครื่องดนตรี
แปลกตาตั้งขึ้นเพื่อกลบเสียงโวยวายของวินทเวที่ตั้งออกมาจากห้องพัก
เนื่องจากมันเมาขาดสติ จึงถูกขังไว้ในเรือนนอนฝั่งตะวันตกเฉียงใต้
โชคดีเท่าใดที่นายห้างไม่สั่งให้เอาไปโยนลงลำธาร

ในขณะที่เดียวกันบางอย่างทำให้เกี่ยวจันทร์ประหลาดใจ สีหน้า
ของวินอุแปรเปลี่ยนไปเป็นคนละคน ดวงตาคมของเขาสุกใสเป็น
ประกาย จ้องมองไปยังกลุ่มนางรำที่ทำการแสดงอยู่ ไม่รู้ว่าชายหนุ่ม
ผู้นี้สนใจในการแสดง หรือตัวนางรำกันแน่ เพราะดวงตาคู่นั้นสูงสกา
เสียยิ่งกว่าดาวค้างฟ้า เต็มเปี่ยมไปด้วยความโหยหาในบางสิ่ง...

4

หมอกเหมย

ความเย็นเฉียบแผ่ซ่านเข้ามาจากปลายเท้าเล็กๆ ทำให้หนาวเหน็บเสียยิ่งกว่านอนแช่น้ำตกในช่วงฤดูหนาวเสียอีก เสียงซ่าดังกระหึ่มดังสายธาราร่วงหล่นพร่างพรอมลงมาจากเหนือหัว ละอองน้ำเล็กๆ ลอยละล่องปะทะผิวกายขาว ไม่รู้ว่าเมื่อใดกันที่เกี่ยวจันทรรัฐคิดว่าบัดนี้เธอยืนอยู่เบื้องหน้าน้ำตกใหญ่ แม่หญิงจากเวียงเชียงใหม่ค่อยๆ ลืมตาตื่น เห็นแสงพราวระยิบจากดวงดาราต้องกระทบกับผืนน้ำเบื้องล่างที่ไหวระเือน

หน้าผาสูงเด่นสง่าราวไต่จากพื้นสู่ผืนนภาสูง หญิงสาวเงยหน้าอย่างช้าๆ ทอดตาไปตามชะง่อนหินจนสุดสายตาที่จุดตัดผืนฟ้ากับยอดน้ำตก ท้องฟ้าสีกรมท่าประดับประดาไว้ด้วยดวงดารานับแสนกระแสดาราตั้งจะพัดพาเอามวลหมู่ดาวให้ไหลหลังลงสู่พื้น เสียงซ่าๆ จากน้ำที่ไหลจากที่สูงตกกระทบลงกับแอ่งน้ำกว้างเบื้องล่างนี้ นำสายตาให้ครุ่นคิดถึงแดนหลุมตามองพื้น เห็นเพชรนิลจินดาองเกลื่อนแอ่งน้ำไปหมด หญิงสาวกะพริบตาปริบ เธออยู่ยังที่แห่งใด แล้วทำไมมันจึงน่าพิศวงเหลือเกิน

“มิเม!” แม่หญิงผู้ใจหาญเมื่ออยู่ตัวคนเดียวก็เป็นเพียงนางคราญผู้อ่อนแอ ร้องหาแต่ที่เลี้ยง ดวงตาใสเริ่มฉ่ำวาว เพราะรายรอบกายดู

มีดมนคล้ายจะมีสิ่งสาธัตว์กระโจนเข้าใส่ได้ตลอดเวลา

“มิเมมีไหน! เรากลับ! มิเม!” ริมฝีปากอิมแพดเสียงร้องเรียกหา ครั้นพอหันหน้าออกจากน้ำตกหลวง ดวงตาสุกใสของบางอย่างก็พลันต้องแสงทันที ร่างงามถอยกรูดเข้าหาน้ำตก หมายใจจะให้ภูผากลับเป็นเกราะกำบังกาย ทว่ามันกลับคล้ายกรงขังที่กั้นตัวเธอให้พ้นจากอิสรภาพเสียมากกว่า

“ออกไป! เราบอกให้ออกไป!” แม่หญิงออกปากสั่ง ลมหายใจร้อนผ่าวพุ่งออกมาจากริมฝีปากน้ำวาวของเธอ เหงื่อเม็ดเล็กๆ เริ่มไหลซึมออกจากเรือนกาย กระทั่งแผ่นหลังบางจะพบกับโชดหินใหญ่ นำแปลกใจว่าเหตุใดร่างกายเธอจึงไม่เปียกปอนเลยสักเพียงนิด

แต่เจ้าของดวงตาสุกใสตั้งหยาดน้ำค้างนั้นยังคงขยับใกล้เข้ามาเรื่อยๆ ตอนนั้นเองที่แสงสะท้อนจากผิวน้ำต้องลงกับเกล็ดขาวพราวระยิบ เผยให้เห็นร่างขาวยี่ดยาวที่ชดอยู่รายรอบตัวเธอ มันใหญ่โตมโหฬารเกินกว่าจะเป็นเพียงสัตว์เลื้อยคลานธรรมดา ร่างงามถอยร่นเสียจนแผ่นหลังแนบโชดหินใหญ่ ทันใดนั้นเองเมื่อหินเหล่านั้นเริ่มขยับไหว เธอรับรู้ได้ในทันทีว่าแท้ที่จริงแล้วมันหาชิ้นน้ำตกไม่ แต่เป็นกายา มหิมาของสิ่งมีชีวิตบางอย่างที่กำลังขดกายเข้าโอบรัดเธอ

“อ๊แม่! อ๊แม่ช่วยลูกด้วย!” สาวเจ้ากรีดร้องอย่างตกใจ เธอ ลนลานเสียยิ่งกว่าวางน่อยจะถูกเสื่อขย้ำ ต่างกันตรงที่เจ้าสิ่งนี้อาจเป็นผีเงือก มือเรียวโอบกอดตัวเองไว้จนแน่น หันมองไปรายรอบด้วย หมายใจจะมองเห็นทางออก แต่ไม่เลย...ไม่ว่าทางใดก็สิ้นแล้วแต่ถูกปิดกั้นไว้ด้วยลำตัวหนาของมัน

ลมหายใจถี่กระชั้นของเกี้ยวจันทร์พุ่งออกมาจากริมฝีปากที่เริ่มแห้งผาก เธอยื่นนิ่ง ทำตัวแข็งทื่อ คำสอนของแม่และยายไม่มีข้อใดเกี่ยวกับการเผชิญหน้ากับภู พรานอินทร์เองที่เคยบอกกล่าวเกี่ยวกับการเผชิญหน้าสัตว์ป่าเพียงว่า แม่หญิงนั้นไม่ควรเข้าป่าเพียงลำพัง

ไม่มีใครเคยสอนว่าหากเจอตัวเท่าหน้าผาต้องทำเช่นไร เกี้ยวจันทร์ จึงทำได้เพียงประนมมือไหว้สา เนื้อตัวของเธอสั่นผับไปหมด ดวงตางามหลับตาปี๋ ด้วยปลงใจแล้วว่าคงไม่รอด

“แม่เจ้า... ลูกกลัว...” เกี้ยวจันทร์รำบอกกับแม่ผู้ล่วงลับ ก่อนจะรับรู้ถึงเนื้อหนังเกล็ดหนาเย็นเฉียบที่ครูดไถไปตามร่างกายเธอ อาจโอบรัดตัวเธอให้แหลกเหลวก่อนกลิ่นกินตัวเธอทั้งเป็น

เสียงซ่าของน้ำตกใหญ่บัดนี้เจียบลงแล้ว จะเหลือไว้ก็แต่เพียงเสียงน้ำที่เกิดจากร่างมเหสีมาเลื้อยผ่าน เกี้ยวจันทร์ยังคงหลับตาปี๋ เธอรู้ดีว่าคงไม่มีทางรอดไปได้ เพียงแต่ความรู้สึกนุ่มนวลที่โอบรัดเข้ามา ผิดวิสัยของสัตว์ที่จะซ่าเหยื่อ

ลิ้นยาวสองแฉกแลบเลียแก้มอ้ม รวาลิมรสโสมสะคราญหอมกรุ่น ภูไทเกล็ดกายลายขาวที่พราวพรากับเนื้อเนียน เปียดกายเข้าชิดเซยชมสะโพกกลมกลิ้งของสาวแรกรุ่ง จนผ้าชิ้นผืนบางถลกชิ้นน้อยๆ เนื้อนวลเนียนที่ไม่เผยให้ใครได้เห็นถูกรัดรั้งด้วยกล้ามเนื้อแกร่ง เจ้าเกล็ดขาวชอกชอนซุกเรียวขางามอย่างเชื่องช้า ทำเอาเกี้ยวจันทร์ส่งเสียงประหลาด

“ยะ...อย่า...” แม่หญิงครางกระเส่า ร้องปรามมันที่กำลังเล่นกับของกินอย่างเธอ ในขณะที่หัวใหญ่กลมทูนันเต็มไปด้วยเกล็ดหนาซุกใช้อยู่กับชอกคอขาว แลบลิ้นถี่รัวเลียใบหูเล็ก ร่างงามอ่อนระทวยลงในทันที

อีกหัวหนึ่งบิดเปียดสองปทุมถัน ซุกซอนผ้ามันแพรไหม กระจวดรัดอกอ้อมพลงรัวลิ้นกับเนื้ออ่อนน แก้มล่อของเธอดึงกับแดงแจ๋ ทว่าในขณะที่หญิงสาวเคลิบเคลิ้มกับอารมณ์ประหลาด อีกหัวหนึ่งก็เลียต้นขาเนียน ทำเอาสาวเจ้าสะดุ้งโหยงและถีบโถมแรงสะดุ้งตื่นทันตา

“อย่านะ!”

เกี้ยวจันทร์สะดุ้งเฮือก มือเรียวดว่าเอาผ้าห่มหนาขึ้นห่มคลุม

กาย กระชกบอดตัวเองในขณะที่มีเมพีเลี้ยงฟุ้งตัวขึ้นจากฟูกนอนหลังฉากในห้องอันใหญ่ โถมกายเข้าปลอบขวัญเจ้าชีวิตในทันที

“บ่เป็นไรเจ้าแม่หญิง มิเมอยู่นี่ มิเมอยู่นี่แล้ว!” สองแขนของมิเมโอบกอดแม่หญิงไว้แนบอก ในขณะที่เกี่ยวจันทรียังส่งเสียงแหบอึกอึมของเธอรัดด้วยผ้าแพรผืนมันและผ้าซิ่นยังคงอยู่ดี

“เราฝันร้าย! เราฝันเห็นผีเงือกผีงู มันจะกินเรา มันรัดเรา...มันจะกินเรา! มิเม!” แม่หญิงคนงามของมิเมร้องรำคร่ำครวญอย่างหวาดผวา เนื้อตัวขาวของเธอเต็มไปด้วยเหงื่อ สาวเจ้าร่างสั้นเทาอย่างลูกกวาดตัวเล็ก ๆ สองแขนโอบกอดมิเมผู้เป็นทุกอย่างของเธอในตอนนี้อาไว้แนบสนิท

“บ่เป็นหยังเจ้า ข้าเจ้าอยู่ที่นี่แล้ว จะมีผีแมง ผีเงือกผีงู ข้าเจ้าจะเอาเม็ดพินมันให้ตายตกไปให้หมด จะบ่ให้มันมาทำอันตรายกับแม่หญิงของมิเมเด็ดขาด” พี่เลี้ยงผู้จงรักภักดีปลอบขวัญแม่หญิงคนคืออยู่อย่างนั้น กระชกผ้าห่มผืนหนาห่มคลุมกายาเพรียวนี้เอาไว้ ไม่ยอมให้ออกห่างตัวแม้สักวินาที

“เราบ่ชอบที่นี่...เราอยากกลับบ้าน อีแม่มาช่วยเราบ่ได้ ผีอีแม่เข้าป่าบ่ได้” เกี่ยวจันทรียะอื่นรำ ริมฝีปากอึมของเธอเข้มแน่นและสั้น

เป็นความเชื่อที่ยิ่งใหญ่ในใจของเธอว่าผู้เป็นแม่และยายจะยังคงอยู่เพื่อปกป้องลูกหลานทุกคน อย่างผีปู่ผีย่าที่คอยปกป้องคนในครอบครัวตลอดมา เพียงแต่ในความฝันอันน่ากลัวนั้นไม่ว่าเธอจะตะโกนเรียกหาแม่ดังสักเท่าใด หรือแผดเสียงให้ได้ยินอีกร้อยก้าวพันวาก็กลับไม่มีใครได้ยินเลย ความจริงที่เป็นอยู่เริ่มค่อย ๆ ตอกย้ำเธอ ว่าชีวิตต่อจากนี้ ชีวิตที่ไม่มีแม่และยายจะเปลี่ยนแปลงไปเช่นไร

“ช่วยเจ้า แม่นายช่วยแน่ๆ มิเมรู้ว่าแม่นายจะอยู่ดูแลแม่หญิงของมิเม เหมือนที่มิเมอยู่กับแม่หญิงตอนนี้ จะมีใครทำร้ายเจ้าชีวิตของมิเมได้ มิเมสาบาน” มิเมรับรู้ได้ว่าแม่หญิงแสนดีกระชกบอดหล่อน

แน่นขึ้น ความผูกพันระหว่างหล่อนกับผู้เป็นนายนั้นเหนียวแน่นนัก

‘มิเม’ เป็นเด็กหญิงชาวมอญที่ถูกทิ้งไว้ให้ตายอยู่กลางทุ่งนาในหน้าแล้ง ว่ากันว่าในสมัยนั้นอีแรงเป็นเจ้าถิ่นใหญ่ในนาข้าว ยิ่งในช่วงที่นาขาดน้ำและหลังเก็บเกี่ยวก็มักจะเห็นฝูงแร้งรุมทิ้งซากสัตว์ที่ถูกนำมาทิ้งไว้กลางนา ให้เหล่าแร้งเหล่ากาจิกกินแทนการฝัง แรกเริ่มเดิมทีมันก็อาจเป็นเพียงแค่วัวควายที่ป่วยเป็นโรคตาย ไม่มีใครกล้านำไปกิน ชาวบ้านก็จะนำมาทิ้งไว้กลางทุ่งนา ไม่กี่วันก็เหลือเพียงซากกระดูก เพียงแต่หลายครั้งหลายคราที่เจ้าของที่นาพบซากกระดูกที่หาใช่เพียงซากวัวซากควายไม่

ในคืนเดือนดับคืนหนึ่ง เด็กหญิงเมอายุสามขวบถูกนำมาทิ้งไว้ยังสุสานวัวควายแห่งนี้ ด้วยป่วยออกดๆ แอดๆ มาตั้งแต่ยังเป็นทารก ปัจจุบันแม้จะล้มตายโลกมาได้สามปี แต่ร่างกายผอมชুবเกินเยียวยา ครั้นพ่อแม่เลี้ยงดูไม่ไหว ด้วยหยูกยาหรือสมุนไพรใดก็ไม่สามารถรักษา จนปัญญาจะช่วยเหลือ จึงนำมาทิ้งไว้ให้เป็นไปตามแต่เวรแต่กรรม ทว่าโชคชะตากลับเป็นใจให้เด็กหญิงเม

ไม่รู้ว่าคืนนั้นอะไรดลใจให้พรานอินทร์เลือกที่จะเดินเข้าป่าจากทางคันทนาผืนใหญ่ เด็กหญิงเมจึงได้พรานอินทร์ชีวิตช่วยเอาไว้ กระนั้นชายฉกรรจ์คนเดียวจะเลี้ยงดูเด็กหญิงวัยสามขวบได้ เมื่อเสียงร้องไห้หาแม่ของเด็กหญิงเมดังไปถึงเรือนใหญ่ ‘อู๋ยจัน’ สะดุ้งมั่งมีเจ้าของพื้นที่นากว้างใหญ่จึงอาสารับไว้เลี้ยงดูแทน ร่างกายเด็กหญิงเมจึงดีวันดีคืน

แกเลี้ยงดูเด็กหญิงเมตั้งลูกหลานของตน สอนสั่งเรื่องการบ้านการเรือนมาตั้งแต่เด็กๆ ใช้ชีวิตเป็นบ่าวไพร่ แต่นับถืออู๋ยจันและ ‘แม่เลี้ยง’ ลูกสาวแกเป็นดังแม่แท้ๆ กระทั่งหล่อนอายุได้เจ็ดขวบ แม่เลี้ยงได้ให้กำเนิดก๊วยจันท์ ลูกคนแรก เพียงแต่แม่เลี้ยงนั้นมีอาการคัดเต้าอย่างรุนแรง น้ำนมของผู้เป็นแม่มีมาก แต่ไม่อาจบีบหรือเค้นออกได้

มันสร้างความสะดวกปวดใจให้แกเสียจนแทบล้มหมอนนอนเสื่อ

ความโชคร้ายที่เข้ามาในชีวิตของกันและกันนี้ทำให้เด็กหญิงเมได้ ตีมีกินนมจากเต้าเดียวกันกับเกี่ยวจันทร์ เด็กหญิงเมวัยเจ็ดขวบช่วย ดูดน้ำนมออกจากเต้าที่บวมแดง บรรเทาอาการคัดเต้าให้ดีขึ้นดีคืน ต่อต้านบุญคุณของผู้มีพระคุณทั้งสอง หล่อนได้รับความเมตตาจาก แม่เลี้ยงและอุ้ยจันตลอดมา กระทั่งโตขึ้นและได้รับหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง คอยดูแลเกี่ยวจันทร์ หล่อนจึงขอร้องให้เกี่ยวจันทร์เรียกเธอว่า ‘มิเม’ ซึ่งแปลว่าพี่สาวเมนั่นเอง

“มิเมหนาวก่อน...” เกี่ยวจันทร์ถามพี่เลี้ยงเสียงแผ่ว

“บ่หนาวเจ้า แม่หญิงหนาวก่อน” มิเมถาม พลันกระชับผ้าห่มผืน หนาให้คลุมกายของแม่นายน้อยคนสวย ตบป้าบางของเกี่ยวจันทร์ อย่างแผ่วเบาที่สุด เกี่ยวจันทร์ส่ายหน้าปฏิเสธ ตอนนั้นเองที่มิเมเริ่ม อัดเพลงกล่อมนอน เป็นเพลงกล่อมที่แม่เลี้ยงเคยกล่อมให้ฟัง

“เราใหญ่แล้วหนา...ยังกล่อมอยู่อีก...” เกี่ยวจันทร์เอ่ยด้วยเสียง หวาน รู้สึกงัวเงียเสียจนแทบเคลิ้มหลับ สองแขนเรียวกะชับกอดกลาง ชูกชบลงกับอกอ้อมของพี่เลี้ยงเธอ ค่อยๆ หลับตาค้นอึ้งที่ละน้อย กระทั่งเธอม่อหลับไปหลังจากนั้น

ม่านหมอกเหมยไปรยปรายลงมาบดบังสายตาให้แทบมอง ไม่เห็นอะไรเบื้องหน้า แม้แต่ราวระเบียงไม้ที่ฉลุเป็นลายเถาแย้มมองไม่เห็น ลำธารใสที่เห็นเมื่อวานยิ่งมองไม่เห็นเข้าไปใหญ่ มีก็แต่เสียงซ่า ของสายธาราไหลหลากลงไปถึงสะพานไม้ใหม่ตั้งอยู่ไกลๆ พอให้ได้ยิน พื้นระเบียงไม้สักของเรือนรับรองหลังเล็กบัดนี้เปียกชุ่มด้วยน้ำค้างจาก สายหมอก เท้าเรียวขาวของแม่หญิงจากเวียงเชียงใหม่ย่ำพื้นเย็นฉ่ำ เธอทอดตามองออกไปปรายรอบ ตีมีด่ำบรยากาศที่ไม่เคยเห็นมาก่อน แม้ในตัวเวียงจะพอเห็นช่วงเวลาหมอกขาวหนาที่บ ทราบว่าเธอไม่

เคยเห็นหมอกที่ลอยละล่องอยู่เหนือผืนป่าและปกคลุมอยู่เหนือน้ำไหล เสียงน้ำเคล้าเสียงนกเสียงไพรดังเข้ามาในโสต ความสุขสงบนี้หาได้เคยพบไม่ ละอองหมอกที่โชยพัดเข้าใส่ใบหน้าชาวทำให้ผิวเรียบเนียนชุ่ม ริมฝีปากอุ่มฉ่ำวาวอัมมร่า ไม่น่าเชื่อว่าสิ่งที่ได้พบเจอจากปางป่าเมืองเถื่อนจะทำให้ใจสงบ

“แม่หญิงเจ้า! เข้ามาเถอะ! ประเดี๋ยวจะบ่สบาย!” เสียงของมิเม ทำลายความสงบที่กำลังเกิด ดึงเธอให้กลับเข้าสู่ชีวิตจริง พี่เลี้ยงเธอก้าวเข้ามาหาพร้อมกับผ้าทอผืนบางไว้คลุมหัว เพราะอากาศภายนอกในตอนนี้นหนาวเหน็บเสียจนทำเอานิ้วเท้าเธอเริ่มแข็ง สองขาจำต้องรีบก้าวกลับเข้าไปยังใต้ชายคา และห่มผ้าตุ้มผืนหนาให้อุ่นสบาย

“แม่หญิงบ่ใคร่หลับกั วันนีตื่นเช้า บ่สบายหรือเจ้า” มิเมถามอย่างเป็นห่วง ในขณะที่นั่งขีดผมขีดเผ้าให้เธอด้วยสองมือ ในความเป็นจริงแม่นายของหล่อนก็หาใช่คนประเภทซีเกียจสันหลังยาวกระทั่งตื่นสายบ่ายเที่ยงไม่ ทว่าในยามรุ่งเช่นนี้เร็วกว่าปกติวิสัยจริงๆ

“บ่ใช่บ่ใคร่หลับ แต่หลับบ่ลง หลับๆ ตื่นๆ เลยตื่นเสีย รำคาญตัวเอง” แม่หญิงเกี้ยวจันทร์ตอบอย่างซุ่มเคือง เพราะผืนถึงผีเงือกผีงูเมื่อคืนนี้ เธอจึงหลับไม่เต็มอ้อม พลอยโทษไปถึงไอ้เงี้ยวคนเมื่อวานที่นอนฝันร้ายเห็นผีเงือกผีงู อาจเพราะมันโยนซากกระต่ายใส่เธอ

ความเชื่อโบราณเล่าขานเกี่ยวกับ ‘ผีเงือกผีงู’ เอาไว้ว่า ผีเงือกผีงูนั้นคล้ายงูใหญ่ มีหงอนยาว ร่างกายเต็มไปด้วยเกล็ดขาว แม้จะไม่มีกัระบรูรูปพรรณสัณฐานโดยชัดเจน ทว่าอิทธิฤทธิ์นั้นสำแดงเดชในทุกคราที่ฟ้าฝนเทกระหน่ำ น้ำป่าไหลหลาก หรือแม้แต่ในช่วงที่มีน้ำขึ้นสูง ผีเงือกนั้นเป็นได้ทั้งผีร้ายและผีดี ตามแต่พื้นที่จะเล่าลือกันไป บางตำนานเล่าว่าเป็นเทพยดาที่ปกปักรักษาผืนป่าต้นน้ำ แปลงกายเป็นภูเขาน้ำตก บางตำนานเล่าขานกันว่าผีเงือกผีงูเป็นผีร้ายกินคน แต่บางตำนานก็เล่าขานไว้ว่าผีเงือกผีงูจะเอาชีวิตเฉพาะผู้ไร้ศีลธรรม

และกระทำผิดคำสาบานเท่านั้น ไม่เว้นแม้แต่ท้าวพญา มหากษัตริย์
ดั่งที่ปรากฏอยู่ในพงศาวดารโยนกและตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่

“อย่างนั้น...แม่หญิงจะให้มิเมเรียกสุนัขคำจัดสำหรับเลี้ยงบ่เจ้า”
มิเมถามผู้เป็นนายพลางหัวผมดำยาวสลวยอย่างเบามือที่สุด เกล้า
มวยต่ำ ปักแซมด้วยปิ่นเงินหัวบัว กัดหย่องเล็กๆ ประดับให้สวยสม
สง่า

“เราอย่าบ่หิว รอเมื่อง่าย³ก่อนค่อยกิน ประเดี๋ยวเราว่าจะออกไป
เดินเล่นสักหน่อย มิเมบ่ต้องเรียกสุนัขคำหรือก เราไปบ่ไกล” แม่หญิง
เกี่ยวจันทร้อยกับพี่เลี้ยงของเธอ มือเรียวกระชับผ้าตุ้มผืนหนาเข้าโอบ
คลุมกาย พลางเหลือบมองยังผ้าตุ้มย้อมฮ่อมสีครามเข้มสวย ทอดด้วย
ผ้าฝ้ายชั้นดีจากบ้านฮ่อมบนดอยสูงที่แม่และยายไปกว้านซื้อมา

“เสร็จแล้วเจ้า” มิเมจ้องมองแม่หญิงผ่านกระจกเงาบานใหญ่
สำรวจร่างกายหญิงสาวไม่ให้ขาดตกบกพร่อง ก่อนแม่หญิงแสนดีจะ
ลุกขึ้นจากเก้าอี้ และก้าวออกไปยังนอกเรือน มิเมคว้าผ้าคลุมสีเข้มของ
ตัวติดตามนายออกไปด้วย ไม่ลืมกำชับบ่าวไพร่ที่ติดตามมาจากเวียง
ช่วยดูแลเรือนให้ดี

แม่หญิงเวียงพิงสวมรองเท้าผ้าสีดำคู่ประจำของเธอเข้าคู่กับผ้า
ชิ้นต่ำต่อตีนจกอย่างผ้าชิ้นดอยเต่าที่ขายได้มาจากการติดต่อซื้อขาย
ทางเรือล่องระมิง (เรือล่องแม่น้ำปิง) ฝั่งทางสะเปาตำบลต้นซิ่นสีแดง
เข้ม แม้ทางสะเปาจะสั้นกว่าตีนจกแม่แจ่มที่เธอมีอยู่ในหีบผ้า แต่ความ
งดงามนั้นกินกันไม่ลงเลยจริงๆ เป็นที่รู้จักกันดีในหมู่คาราวานช้างที่มาถึง
ปางพ้อเลี้ยงต้นจวว่า แม่หญิงเกี่ยวจันทรนั้นพกผ้าชิ้นมากกว่าหลาย
สิบผืน วันไหนอยากนุ่งลายใดก็จะหยิบเลือกกลายนั้นออกมา
เลือกสรรให้เข้าคู่กับผ้ารัดอกและสไบหมี่เฉียงของเธอ

³ เวลา 07.30-09.00 น.

วันนี้หญิงสาวเลือกผ้ารัดดอกสีครามเข้มให้เข้ากับตัวสีน้ำตาล สีนํ้าเงินแกมเขียว ห่มผ้าตุ้มสีเดียวกันกับผ้ารัดดอก ชับผิวขาวให้ขาว ผ่องยิ่งขึ้น ร่างงามก้าวไปตามทางเดินดิน ไม่มีเป้าหมายว่าอยากเดิน ไปยังที่แห่งใด อาศัยว่าก้าวไปข้างหน้า หากมีอะไรน่าสนใจก็จะแวะ ชมแวะดู มิเม่ที่ก้าวตามมาทางจ้องแดงหรือร่มแดงคันเล็กปรกหัว แม่นายน้อย หัวใจเกรงว่าหมอกจะตกลงกับหัวนาย มิวายจะเจ็บป่วย เสียจนล้มหมอนนอนเสื่อกลางดง

“แม่หญิงจะไปไหนเจ้า” มิเม่ถาม สองชายาวก้าวฉับๆ ตามอยู่ ไม่ยอมห่าง ด้วยหมอกหนายังคงไม่จางไป เบื้องหน้าถัดออกไปอีกราว ยี่สิบก้าวยังเห็นเป็นม่านหมอกขาวอยู่เลย

“ไปดูข้าว อยากเห็นข้าวในหมอก” เกี้ยวจันทร์เอ่ยอยากเห็นสะพาน เหตุเพราะไม่อยากจะอยู่ใกล้เรือนใหญ่ของนายห้างมากนัก เกรงจะเจอ ปีศาจตัวกำลังพลอดรักกับอีไฟร์ต่ำตม แม้ในยามนี้ทั้งสองจะยังคงไม่ ตื่นนอนก็ตามที่

เสียงนกน้อยร้องขับขานรับรุ่งอรุณอันขาวโพลนอย่างเรไร ทำ ให้เกี้ยวจันทร์และมิเม่ตื่นตัวตามไปด้วย ใบหน้างามของเกี้ยวจันทร์ มีรอยยิ้มหวาน เมื่อใดกันที่มนตร์เสน่ห์ของปาไฟร์ทำให้เธอลุ่มหลง หญิงสาวเงยหน้าขึ้นมองหา พยายามจับจ้องนกน้อยที่บินอยู่เหนือ หัว ผสานเสียงร้องกับซ่างใหญ่ยังปางซ่างที่อยู่ถัดออกไปจากสะพาน ไม้ใหม่ ความรู้สึกอยากเที่ยวเล่นยังปางไม้แห่งนี้เริ่มก่อเกิดภายในใจ ของเธอบ้างแล้ว

“เดินดีๆ เน่อเจ้า” พี่เลี้ยงเธอยังเอ่ยย้ำ เพราะแม่ทางเดินจะ เรียบ ทว่าก็ยังคงขึ้นด้วยไธหมอก สองสาวจากเวียงเชียงใหม่ก้าวเดิน ไปเคียงข้างกัน กระทั่งทั้งคู่ก้าวมาถึงซุ้มประตูโขงไม้สักใหญ่

เกี้ยวจันทร์ทาบมือกับไม้ท่อนโตกลางเหล็บบมองออกไปยัง ด้านนอกเขต หรือตาสำรวจว่า ด้านนอกนั้นมีผู้คนอยู่มากเท่าเมื่อวาน

หรือเปล่า ภาวนาขออย่าให้ได้เจอไอ้เงี้ยวคนนั้นอีกเลย หากพบหน้า จะหยิบก้อนหินปาเสียให้เซ็ด โทษฐานที่เมื่อวานมันโยนชากกระต่ายใส่เธอ แต่ทั้งหมดคงอยู่ได้เพียงภายในหัว ด้วยหมอกที่ลงจัดทำให้เธอและมิเม่ไม่สามารถมองเห็นอะไรที่ยืนอยู่บนสะพานได้เลย

“มองบ่เห็นอะไรเลย” แม่หญิงเกี่ยวจันทร์จุกอย่างรำคาญใจ แม้หมอกจะงดงามเพียงใดก็ตาม แต่มันทำให้ทัศนวิสัยไม่ดีเอาเสียเลย

“กลับไปที่เรือนก่อนบ่เจ้า” มิเม่เสนอ รู้สึกหวั่นอยู่ภายในใจพิกล

“บ่เอา เราตื่นแล้ว บ่อยากกลับไปรอ” เกี่ยวจันทร์ดิ่งดิน ก้าวเดินลงไปตามทางเดินอย่างระแวดระวัง หัวใจของเธอเต้นแรงขึ้นเมื่อเริ่มเข้าใกล้สะพาน รู้สึกตื่นเต้นปนหวาดกลัวแตกต่างจากมิเม่ที่เริ่มวิตก กลัวว่าจะมีเสือโดดมาคาบหล่อนไปกิน

“แม่หญิงเจ้า...มันอันตรายหนา~” พี่เลี้ยงเธอยังคงโยเย ส่งเสียงงอแงอย่างไม่อยากตามใจแม่หญิง แต่ก็ขัดใจเธอไม่ได้ ทั้งสองก้าวเดินไปอย่างช้าๆ ดวงตากลมของมิเม่มองซ้ายทีขวาทีอย่างลुकี้ลुकอน

เมื่อทั้งสองเดินเข้าใกล้สะพานไม้ใหม่มากขึ้น ภาพทุกอย่างจึงปรากฏให้เห็นชัดเจน อาจเพราะตรงสะพานไม่ค่อยมีร่มไม้ใหญ่ปกคลุม แสงแดดในยามเช้าจึงพอทำให้เมฆหมอกจางตา

ดวงตางามสีน้ำตาลอ่อนของเกี่ยวจันทร์เห็นได้ไกลถึงอีกฟากหนึ่งของสะพาน ใครบางคนที่ยืนอยู่ตรงหัวสะพานฝั่งนี้ทำให้เธอลึบปากใจ เป็นชายหญิงคู่หนึ่งกำลังยืนพูดคุยกับกายาใหญ่เจ้าของลายสักขาลายแปลก คนที่ทำกริยาเลวทรามใส่เธอเมื่อวาน เกี่ยวจันทร์หยุดก็ในทันที คิ้วเรียวยาวดกกันแน่น อยากก้มลงเก็บก้อนหินแล้วปาเข้าใส่ แต่เสียงหนึ่งที่ตะโกนเรียกชื่อเธอเป็นเสียงส่นคำที่กำลังยืนพูดคุยอยู่กับพรานอีกคน

“แม่หญิงเกี่ยวจันทร์เจ้า! มาได้อย่างใดเจ้า” สองมือเล็กของส่นคำกำชายผ้าขึ้นตัว เร่งรีเข้ามาหาแม่หญิงจากเวียงเชียงใหม่ที่ออก

มาเดินเล่นใกล้จากเรือนรับรอง

“เดินมา” เกี้ยวจันทร์ตอบเพียงสั้น น้ำเสียงดูไม่เป็นมิตรเอาเสียเลย มีหน้าซ้ำดวงตางามของเธอกลับจ้องเขม็งไปยังไอ้เงี้ยวอย่างคาดโทษ

“เอ๋อ...เจ้า...”

สุนคำได้แต่ยิ้มแหย พลังมองตามสายตาขุ่นเคืองของเกี้ยวจันทร์ไปยังไอ้เงี้ยวคนเมื่อก่อน หัวใจดวงเล็กๆ เต็มอยู่ตุ้มนๆ ต่อมๆ หัวนึกกลัวว่าจะเกิดปัญหาอะไรขึ้นหรือเปล่า หล่อนอาจต้องลงลงชวนให้แม่หญิงเดินทางไปทางอื่น หรือไม่ก็กลับไปให้ไอ้เงี้ยวผู้นั้นไปยืนยังจุดอื่นแทน แต่ไม่ว่าทางใดก็ลำบากใจหล่อนทั้งสิ้น

ตอนนั้นเองที่อยู่ๆ กายาใหญ่กลับก้าวเข้ามาหา ทำให้มิเมรีบขยับเข้าทางแขนขาแก้มหญิงของหล่อนในทันที สุนคำที่เห็นก็พลอยช่วยกันด้วยอีกแรง เพียงแต่ครั้นเมื่อกายาใหญ่ก้าวเข้ามาอยู่ในระยะ ฝ่ามือหนาพาดปลดผ้าถักสีแดงที่คาดพาดไว้กับหน้าผากเขาออก ก่อนจะหยิบบางอย่างออกมา

“ไอ้เงี้ยว! ออกไปจากแม่หญิงของกู!” มิเมตะคอกเสียงแข็ง

“ไอ้เงี้ยว! ออกไป! พ่อช่วยด้วย!” สุนคำตะโกนเรียกชายอีกคนที่ยืนอยู่ แต่ท่าทางของชายคนนั้นไม่ได้ทุกซื่อในใดๆ เลย ออกจะรู้สึกขบขันที่สองสาวมิเมและสุนคำโหวกเหวกโวยวายเสียมากกว่า

เงี้ยวจันทร์ที่ถูกกันเอาไว้ถึงกับก้าวถอยออกไปก้าวหนึ่ง เธอไม่รู้เลยว่าชายคนนี้ต้องการจะทำอะไร บางทีมันอาจโกรธเธอที่เธอกระที่บเท้าใส่มันเมื่อก่อน

ยิ่งเข้ามาใกล้ เจ้าของกายาใหญ่ก็ดูใหญ่โตขึ้นเรื่อยๆ ทำให้หัวใจดวงเท่ากำปั้นของเกี้ยวจันทร์แทบหยุดเต้น สิ่งที่ถูกยื่นให้เธอนั้นเป็นหีบนกโกไบใหญ่ ภายในมีเจ้าขนฟูหยาวตัวสีเทาหมอลอยอยู่ตัวหนึ่ง หนวดเส้นเล็กๆ ของมันขยับพุดพิด ปากเล็กๆ ยังคงคาบหญ้าใบหนึ่ง

ไว้อยู่เลย

มิเมและสุน์คำแสดเสียงร้องอย่างตกใจ แต่เมื่อตั้งสติได้และรับรู้ว่ายภายในหีบนั้นเป็นลูกกระต่ายตัวกระจ้อย ทั้งสองจึงโผล่ออกขณะที่ดวงตากลมของเกี้ยวจันทร์เป็นประกายระยิบ

“อะไร!” แม้จะอยากได้มันใจจะขาด เพียงแต่ทิวี่ของเธอสู่เสียงเสียดฟ้าเหลือเกิน “เราไปเอา!” แม่หญิงเวียงเชียงใหม่ปฏิเสธออกไปอย่างฉะฉาน

“ไม่ต้องมาตบหัวแล้วหลบหลัง” เกี้ยวจันทร์ทำใจดีสู้เสือ เธอตวาดกลับไปอย่างไม่ยอมรับน้ำใจของเขา แม้จะลอบกลิ่นน้ำลายเหนียวลงคอพร้อมกับสองมือเธอที่กำแน่นก็อยู่ก็ตาม ถึงกระนั้นชายร่างสูงยังคงยื่นให้ เจ้ากระต่ายน้อยนั้นตัวเล็กกว่าฝ่ามือเธออยู่มาก มันขยับหางกระดุกกระดิก พลางทำจมูกฟุดฟิดน่ารักเสีย

แน่นอนว่าโอกาสที่จะได้เลี้ยงกระต่ายมาถึงตรงหน้าของเธอแล้ว หากไม่คว้าไว้ตอนนี้ เธออาจไม่มีโอกาสนี้อีก ตอนนั้นเองที่ขวัญศรีเจ้าปัญหาเพิ่งตื่นนอน และเดินออกมาจากเรือนไม้บัวใกล้ๆ กัน ครั้นเมื่อหล่อนเห็นกายาใหญ่กรึบร้องทัก สองขาในผ้าซิ่นสีมอซอกก้าวฉับๆ เข้ามาหาชายคนนั้นในทันที ดวงตางามของเกี้ยวจันทร์แสดงออกอย่างชัดเจนว่าเธอเป็นกังวล กลัวจะถูกลูกความขี้แยแย่งลูกกระต่ายไป

ดวงตาสุกใสตั้งหยาดน้ำค้างกึ่งอยู่กลางใบบัวจ้องมองเข้ามาในดวงตากลมของเธอ มันดูเหมือนกับว่า ใต้งิ้วผู้นี้จะรู้อยู่แก่ใจว่าเธอต้องการลูกกระต่ายเหลือเกิน

“อู๊ย! ขะต่าย น่าอัศจรรย์ขนาด (น่ารักมาก)” ขวัญศรียิ้มว่า ทั้งๆ ที่เมื่อวานยังดูถูกดูแคลนเธอที่อยากได้กระต่ายตัวเป็นๆ อยู่เลย

“น้องอยากได้ อ้ายให้น้องได้ก่อน” อยู่ดีๆ สุน์ขจึงจอกตัวนี้ก็ทำที่จะคาบลูกกระต่ายไปต่อหน้าต่อตาเธอ

“ไปได้!” เกี้ยวจันทร์รีบร้องห้าม เธอรีบเขย่าชายสไบของมิเมให้

หล่อนรีบคว้าหีบขนนั้นมา พู่เลี้ยงของเธอรีบทำตามคำสั่งในทันที รอยยิ้มน้อยๆ ปรากฏบนมุมปากเข้มของกายาใหญ่ ทำให้เกี่ยวจันทร์รู้สึกหมั่นไส้เขาเหลือเกิน

“อ้าว ก็นี่กว่าจะไม่เอา...อ้าย! อ้ายหามาให้น้องอีกสักตัวได้ก่อน” ครั้นเมื่อขวัญศรีเห็นว่ากระต่ายตัวนี้น่ารัก แต่มีเจ้าของแล้ว จึงร้องขอต่อชายร่างใหญ่ให้ช่วยหากระต่ายเพิ่ม แต่ว่า...

“บ่ได้! ในปางนี้มีเราเลี้ยงชะต่ายได้ผู้เดียว! ใจี้เงี้ยว! เราสั่งห้ามบ่ให้หาชะต่ายให้ใผ่อีก!” เกี่ยวจันทร์ถลึงตาใส่ ออกปากสั่งกายาใหญ่ ทั้งๆ ที่ก่อนหน้านี้ยังคิดจะปาหินใส่อยู่เลย

ชายเจ้าของลายสักขาลายถึงกับอ้อมยิ้มขำอยู่คนเดียว เขาก็มหันหลังและหันหลังกลับไปหาพรวนต่อมที่ยืนยิ้มร่ารออยู่ ขวัญศรีจำต้องรื้อตามไป ด้วยเกรงว่าอยู่นานจะถูกเกี่ยวจันทร์สั่งโบยเอาไม่รู้ตัว

ส่วนแม่หญิงเกี่ยวจันทร์นั้น เธอต้องทำที่เป็นไม่สนใจกระต่ายในหีบขนไปเสียก่อน รอให้กลับเข้าไปยังเขตที่พักของนายห้าง เธอค่อยเปิดม้นกกกอดก็ยังไม่สาย...